

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

16 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, de avocatul Vieru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx, de avocatul Moloșag Natalia în interesele părții vătămate Xxxx, de avocatul Banaru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx, de inculpatul Racoviță Ion și de avocatul Istrate Anatolie în numele acestuia, de avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Contașel Veaceslav, de avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Alacev Ivan, de avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Rogoza Ion, de avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Mocan Vasili și de inculpatul Malina Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, în cauza penală privindu-i pe

***Ormanji Ghennadi xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar din s. xxxx r-nul xxxx,
domiciliat în xxxx str. xxxx nr.xx;***

***Rogoza Ion xxxx, născut la xx xx xxxx, originar și domiciliat
în xxxx s. xxxx str. xxxx nr.xx;***

***Racoviță Ion xxxx, născut la xx xx xxxx, originar
din s. xxxx r-nul xxxx, domiciliat în xxx xxxx xxx;***

***Alacev Ivan xxxx, născut la xx xx xxxx, originar din xxxx și
domiciliat în r-nul xxxx s. xxxx;***

***Contașel Veaceslav xxxx, născut la xx xx xxxx, originar din
xxxx s. xxxx și domiciliat în or. xxxx șos. xxxx, ap.xx;***

***Mocan Vasili xxxx, născut la xx xx xxxx,
originar și domiciliat în r-nul xxxx s. xxxx str. xxxx xx;***

Malina Alexandr xxxx, născut la xx xx xxxx, originar din r-

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.03.2015 – 10.09.2015;

Instanța de apel: 07.10.2015 – 12.06.2017;

Instanța de recurs: 15.05.2018 – 16.10.2018.

Asupra recursurilor ordinar declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 10 septembrie 2015:

- *Ormanji Ghennadi* a fost condamnat în baza art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani;

- *Rogoza Ion* a fost condamnat în baza art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani;

- *Racoviță Ion* a fost condamnat în baza art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani, în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani;

- în temeiul art.84, 87 Cod penal, la cumularea pedepselor principale și pedepselor complementare aplicare, i-a fost stabilită definitiv inculpatului Racoviță Ion pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani.

- *Alacev Ivan* a fost condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani;

- *Contașel Veaceslav* a fost condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani;

- *Mocan Vasili* a fost condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani;

- *Malina Alexandr* a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii;

- *Malina Alexandr* a fost condamnat în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani.

În baza art.66 Cod penal, s-a dispus retragerea de la inculpații Ormanji Ghennadi, Rogoza Ion, Malina Alexandr, Racoviță Ion, Alacev Ilvan, Contașel Veaceslav și Mocan Vasili gradele speciale deținute.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Racoviță Ion, deținând funcția de ofițer de serviciu al Penitenciarului nr.5 Cahul și fiind astfel, conform art.123 alin.(2) din Codul penal - persoană publică, dat fiind faptul că era funcționar public cu statut special care deține grad special și fiind investit cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, fiind obligat, în virtutea funcției deținute să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să aibă o atitudine umană față de condamnați și deținuți, să nu aplice fără temei forța fizică, însă contrar acestor obligații, Racoviță Ion, în scopul de a-i pedepsi pentru presupuse acțiuni ilegale, a comis infracțiunea de aplicare a tratamentului inuman și degradant față de deținutul Xxxx, în următoarele circumstanțe:

Astfel, Racoviță Ion, fiind persoană publică, investită de stat să îndeplinească activități de interes public, acționând cu titlu oficial în cadrul Penitenciarului nr.5 Cahul, reprezentând Departamentul Instituțiilor Penitenciare, de comun acord și împreună cu colaboratorii Penitenciarului nr.5 Cahul, Ormanji Ghennadi și Rogoza Ion, care dețineau funcția de ajutor al ofițerului de serviciu și respectiv supraveghetor superior în cadrul aceleiași instituții, la data de 13 mai 2010, în jurul orelor 18:00, urmărind scopul de a-l pedepsi pe deținutul xxxxx, pentru faptul că ultimul în timpul percheziției s-ar fi exprimat cu cuvinte necenzurate în adresa sa, precum și având scopul de a-l discrimina și a-l supune umilințelor pentru acțiunile acestui deținut considerate ilegale, fără temei și necesitate, intenționat, pentru a-și demonstra supremația, au intervenit ilegal în forță, deși aplicarea acesteia nu era necesară. Respectiv, Racoviță Ion i-a cerut neîntemeiat deținutului Xxxx să intre în una din celulele amplasate în boxa de predare-primire a deținuților, unde deodată a intrat după deținut în celulă, l-a apucat cu mâinile de cămașă în regiunea gâtului și l-a strâns, numindu-l cu cuvinte necenzurate, după care l-a lovit cu cotul odată în partea stângă a mandibulei, timp în care a intrat Rogoza Ion cu Ormanji Ghennadi, ultimul, pe la spate i-a aplicat o lovitură cu cotul, fie cu genunchiul în regiunea de mai sus de rinichi, imediat după care Racoviță Ion l-a lovit odată cu pumnul sub bărbie, fapt de la care deținutul a căzut jos. Fiind la podea, Rogoza Ion l-a lovit pe deținut o dată cu piciorul în regiunea spatelui și o dată cu pumnul în regiunea mâinii drepte. În continuarea acțiunilor sale, în vederea privării de posibilitatea de a se apăra, Rogoza Ion l-a ținut apăsat de gât la podea, timp în care Racoviță Ion și Ormanji Ghennadi i-au aplicat lovituri cu picioarele, preponderent în regiunea spatelui, după care în același fel, apăsat l-a ținut Racoviță Ion și Ormanji Ghennadi l-a lovit de câteva ori cu pumnul în regiunea spatelui, după care l-a lovit Racoviță Ion cu genunchiul în mîna stângă, o dată cu pumnul în regiunea umărului stâng, de două ori cu pumnul în regiunea spatelui, iar Rogoza Ion i-a aplicat o lovitură cu piciorul în antebrațul stâng și o lovitură cu piciorul în regiunea spatelui, acțiunile de maltratare durând aproximativ 10 minute și fiind stopate de către colaboratorul penitenciarului nr.5 Cahul, felcerul Utchina Oxana.

În rezultatul acțiunilor violente întreprinse de către colaboratorii penitenciarului nr.5 Cahul, Racoviță Ion, Ormanji Ghennadi și Rogoza Ion, conform raportului de expertiză

medico-legală nr.105/D din 02 iunie 2010, deținutului xxxx i-au fost provocate leziuni corporale fără provocarea prejudiciului sănătății, sub formă de echimoze pe antebrațul drept, omoplatul drept, umărul stâng, barbă, mandibulă pe dreapta, ceea ce i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, violență fizică care nu era necesară, nefiind determinată de comportamentul lui Xxxx, umilindu-i astfel demnitatea (*episodul 1 - maltratarea lui Jereghi S. la 13 mai 2010 de către Racovița Ion, Ormanji Ghennadi și Rogoza Ion*).

Tot, Racovița Ion, deținând funcția de șef al serviciului regim și supraveghere al Penitenciarului nr.5 și fiind astfel, conform art.123 alin.(2) din Codul penal - persoană publică, dat fiind faptul că era funcționar public cu statut special care deține grad special și fiind investit cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, încălcând grav aceleași prevederi legale menționate mai sus, la 04 mai 2012, pe la orele 08:00, după ce a aflat că deținuții din celulele nr.38 și nr.40 ale Penitenciarului nr.5 Cahul, în noaptea de 03 spre 04 mai 2012, ar fi perforat peretele comun al celulelor, realizând o gaură prin intermediul căreia deținuții din ambele celule ar fi putut nestingherit să comunice, urmărind scopul de a-i pedepsi pentru deteriorarea peretelui pe deținuții din celula nr.38 a Penitenciarului nr.5 Cahul, Xxxx, născut la 08.07.1995 și Xxxx, născut la 21.03.1997, despre care știa cu certitudine că sunt minori, precum și pentru a-i discrimina și a-i supune umilințelor, pentru acțiunile acestora considerate ilegale, a intrat în camera de întrevederi situată alături de biroul nr.5 al penitenciarului, unde, de comun acord cu supraveghetorul Penitenciarului nr.5, Mocan Vasili, exprimând consimțământul reciproc expres și tacit, sub pretextul petrecerii unei convorbiri cu caracter educativ, fără temei și necesitate, intenționat, pentru a-și demonstra supremația, au intervenit ilegal în forță asupra deținutului minor Xxxx, deși aplicarea acesteia nu era necesară. Respectiv, Mocan Vasili i-a aplicat deținutului Xxxx cu pumnul 2 lovituri în regiunea rinichilor și 4 lovituri cu palma în regiunea fetei, cauzându-i dureri fizice, după aplicarea loviturilor Mocan Vasili a ieșit. Racovița Ion a rămas în încăperea indicată împreună cu Xxxx, l-a lovit pe ultimul de 2 ori cu capul de perete, de 2 ori cu palma peste față și odată cu pumnul în piept.

Tot el, continuând acțiunile sale criminale, cu același scop, la 04 mai 2012, în jurul orei 08:10, de comun acord cu șeful Penitenciarului nr.5 Cahul, Malina Alexandr, specialistul serviciului securitate al Penitenciarului nr.5, Alacev Ivan și specialistul serviciului securitate al Penitenciarului nr.5, Contașel Veaceslav, exprimând consimțământul reciproc expres și tacit, au intrat în biroul nr.5 al blocului administrativ al Penitenciarului nr.5, în care se afla deținutul minor Xxxx, care a fost adus acolo sub pretextul petrecerii unei convorbiri cu caracter educativ, unde fără temei și necesitate, intenționat, pentru a-și demonstra supremația, au intervenit ilegal în forță, deși aplicarea acesteia nu era necesară. Respectiv, Malina Alexandr i-a aplicat deținutului Xxxx cu o țevă metalică o lovitură în partea de sus a spatelui și o lovitură în regiunea capului, apoi i-a aplicat 3 lovituri cu pumnul în regiunea rinichilor și o lovitură în regiunea abdomenului. După acestea, Malina Alexandr a ieșit din birou, iar Racovița Ion i-a aplicat deținutului Xxxx o lovitură cu cotul în regiunea ochiului drept, apoi Racovița Ion împreună cu Alacev Ivan și Contașel Veaceslav i-au aplicat în diferite regiuni ale corpului multiple lovituri cu pumnii și picioarele.

Tot el, continuând acțiunile sale infracționale, cu același scop, după ce Xxxx a fost scos din biroul nr.5, unde a fost adus Xxxx, acționând în comun, Racovița Ion, i-a aplicat lui

Xxxx 2-4 lovituri cu palma peste față, apoi Alacev Ivan și Contașel Veaceslav l-au doborât pe Vladimir Curjos la podea și i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în regiunea corpului propriu-zis. După maltratarea lui Xxxx în biroul nr.5 iarăși a fost escortat Xxxx, unde Racoviță Ion le-a aplicat ambilor deținuți, atât lui Xxxx, cât și lui Xxxx câte 2 lovituri cu palma peste față. În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, care au durat în timp aproximativ 30 minute, întreprinse de către Racoviță Ion, în comun cu Malina Alexandr, Alacev Ivan și Contașel Veaceslav, deținuții minori Xxxx și Xxxx au suportat o permanentă stare de durere fizică, de frică, panică și neliniște.

Totodată, le-au fost provocate dureri și suferințe puternice fizice și psihice, însoțite de cauzarea leziunilor corporale, după cum urmează: minorului Xxxx - o echimoză pe spate, traumă, care potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr.267/D din 16 noiembrie 2012, se califică drept vătămare corporală neînsemnată; minorului Xxxx - o excoriație pe frunte și o echimoză pe hemitoracele stâng, care potrivit concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr.266/D din 16 noiembrie 2012, se califică ca vătămare corporală neînsemnată (*episodul 2 – maltratarea lui Xxxx și Xxxx la 04 mai 2012 de către Racoviță Ion, Alacev Ivan, Contașel Veaceslav, Mocan Vasile și Malina Alexandr*).

Inculpatul Malina Alexandr fiind persoană publică, investită de stat să îndeplinească activități de interes public, acționând cu titlu oficial în cadrul Penitenciarului nr.5 Cahul, reprezentând Departamentul Instituțiilor Penitenciare, la 28 ianuarie 2012, orele 11:00-12:00, aflându-se în boxa de primire a Penitenciarului nr.5, în timpul pregătirii deținutului Xxxx pentru transferul din Penitenciarul nr.5 în Penitenciarul nr.13 Chișinău, când se efectua perchezitia deținuților, cu scopul de a-l intimida pe deținutul Xxxx, l-a amenințat pe acesta cu răfuială fizică și cu crearea problemelor din partea condamnaților și din partea administrației penitenciarului, ca consecință, pentru faptul că Xxxx a dat organului de urmărire penală declarații împotriva șefului serviciului regim și supraveghere a Penitenciarului nr.5, Racoviță Ion, pe cauza penală despre maltratarea deținutului Xxxx de către Racoviță Ion, care a avut loc la 13 mai 2010.

Tot el, Malina Alexandr, la 04 iulie 2012, aflându-se în biroul său de serviciu, situat la etajul 2 al blocului administrativ al Penitenciarului nr.5, cu scopul de a-l intimida pe deținutul Xxxx, când deținutul Xxxx, la indicația lui Malina Alexandr a fost escortat în biroul lui de serviciu, Malina Alexandr l-a amenințat pe Xxxx cu răfuială fizică și cu maltratarea lui, solicitând de la el retragerea cererilor înaintate de dânsul anterior în organele procuraturii despre amenințările din partea lui Malina Alexandr, care au avut loc la 28 ianuarie 2012, de asemenea el a solicitat de la Xxxx, ca ultimul să înainteze o cerere către Procuratura militară Cahul despre aceea, că el, chipurile nu cunoaște circumstanțele maltratării deținuților minori Xxxx și Xxxx, care a avut loc în Penitenciarul nr.5 la 04 mai 2012.

În rezultatul acțiunilor de amenințare cu aplicarea violenței întreprinse de către șeful Penitenciarului nr.5 Cahul, Malina Alexandr, deținutului Xxxx i-au fost provocate suferințe psihice, fiindu-i umilită demnitatea (*episodul 3 – amenințarea lui Xxxx cu aplicarea violenței de către Malina Alexandr la 28.01.2012 și 04.07.2012*).

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Banaru Vadim în interesul părții vătămate Xxxx, care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpaților să le fie aplicate pedepse mai aspre.

În motivarea cerințelor a invocat că, pedeapsa aplicată inculpaților este prea blândă, în raport cu urmările prejudiciabile ce au survenit cât și cu acțiunile inculpaților, care prezintă un pericol social deosebit.

3.2. Avocatul Tipa Gheorghe în numele inculpatului Contașel Veaceslav, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Contașel Veaceslav să fie achitat.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de fond nu a cercetat sub toate aspectele probele invocate de părți, inculpatul Contașel Veaceslav nu a recunoscut vina în faptele imputate, a indicat că la 03 sau 04.05.2012, prezentându-se la serviciu, a fost informat de ofițerul de serviciu, că în timpul nopții precedente, de către deținuții din celulele 38 și 40 a fost efectuată o gaură în peretele despărțitor. Împreună cu colegul său Alacev I. au decis să cheme deținuții în biroul de serviciu nr.5, pentru a petrece discuții referitor încălcarea regimului de detenție. În acest sens au dat indicații lui Braicov O. să escorteze deținuții Catană I. și Curjos V. pe rând, câte unul. În biroul nr.5 au discutat cu deținuții - cu fiecare în parte. Braicov O. la discuții nu a participat. Alți colaboratori ai instituției penitenciare pe timpul discuției nu au intrat în biroul nr.5. De la deținuții Catană I. și Curjos V. au fost luate explicații în scris. Careva leziuni corporale deținuții la momentul petrecerii discuțiilor menționate nu aveau. Despre leziunile la Catană I. și Curjos V. a aflat peste 3 sau 4 zile. De unde au apărut leziunile indicate, nu poate să știe;

- declarațiile lui Contașel Veaceslav se confirmă prin declarațiile lui Alacev Ivan, Racoviță Ion, Mocan Vasilii, Malina Alexandru, martorilor Braicov Oleg, Malache Petru și Cioroi Maxim;

- instanța de fond în partea descriptivă a sentinței a indicat că „în urma cercetării efectuate a cazului dat, instanța de judecată n-a constatat motive sau circumstanțe, care ar putea pune la îndoială declarațiile părților vătămate Catană I. și Jereghi S.” (f.d.16) „Declarațiile acestor persoane începând cu cele inițiale nu s-au schimbat în esența sa și au fost detaliate”, însă acest fapt nu corespunde realității, deoarece fiind audiat în calitate de parte vătămată în ședința de judecată, Xxxx a declarat că la 04.05.2012, el se deținea împreună cu Xxxx în celula nr.38 a penitenciarului 5, Cahul. În peretele despărțitor al celulei, cu celula nr.40 era o gaură, pe care ei au făcut-o pentru a discuta cu deținutul Jereghi Semion, care se deținea în celula nr.40. Dimineața la control au fost întrebați de Racoviță Ion ce-i cu gaura din perete și ultimul a ordonat să fie escortați în blocul administrativ. Au fost escortați în biroul serviciului operativ, apoi Xxxx a fost scos din birou, iar el, Xxxx, a rămas în acel birou, unde se aflau Malina Alexandru, Racoviță Ion, Contașel Veaceslav și Alacev Ivan și Malina Alexandr i-a aplicat lovituri cu pumnii, apoi cu țeava metalică. Ulterior el a fost scos din birou și a intrat Curjos V., iar peste un timp, Curjos V. a ieșit și din nou a intrat în acel cabinet, fiind din nou lovit de către Racoviță Ion. Când erau împreună cu Xxxx în acel birou, au fost loviți de toți colaboratorii, dar de cine anume nu a văzut. Menționează că V. Contașel în acea zi era îmbrăcat în uniformă de

serviciu, fapt infirmat de ultimul în instanță. Imposibilitatea deținerii uniforme de serviciu de către Contașel V. la 04.05.2012 este confirmată de informația parvenită de la DIP al MJ RM, prin care se indică faptul că uniforma de serviciu i-a fost repartizată lui Contașel V. în iunie 2012, ulterior evenimentelor din 04.05.2012;

- în cadrul urmăririi penale, Xxxx a dat declarații diferite. Astfel, a indicat că, în biroul în care a fost escortat în dimineața zilei de 04.05.2012, erau prezenți șase colaboratori ai IP 5, în birou a fost escortat împreună cu Curjos V. După o discuție referitor la gaura din perete, Curjos V. a fost scos din birou, iar pe el Malina A. a început să-l bată cu o țeavă metalică. Ulterior, toți colaboratorii au început să-l bată. Maltratarea a durat o minută. Apoi, el a fost scos din acel birou, iar Curjos V. a fost adus în biroul 5, unde s-a aflat mai puțin de o minută. A ieșit schiopătând și cu un cucui (f.d.138 vol. II). În cadrul confruntării între partea vătămată Xxxx și Contașel Veaceslav, primul a indicat că la 04.05.2012 nici nu l-a văzut pe V. Contașel, cu toate că acesta menționează că a purtat discuții cu Catană I. în biroul nr. 5 (f.d.254 vol. II);

- fiind audiat în instanța de judecată, Catană Lazăr a indicat că în anul 2012 a fost la întrevedere cu fiul său Xxxx, care se deținea în Penitenciarul nr.5, or. Cahul. La întrevedere fiul s-a plâns că a fost bătut de către șeful penitenciarului nr.5 Malina Alexandru și încă trei colaboratori;

- martorul Cioroi Maxim a indicat că la 05.05.2012 a fost contactat telefonic de tatăl deținutului Catană I. - Catană Lazăr, care i-a comunicat că în urma întrevederii cu feciorul său a aflat de la acesta că a fost maltratată de către angajații penitenciarului nr.5 Cahul. A doua zi s-a deplasat la penitenciarul în cauză, unde s-a întâlnit cu deținuții Catană I. și Curjos V. Din declarațiile lui Curjos V. a înțeles că la 04.05.2012, aproximativ orele 10:00, el și Catană I. au fost scoși pe rând din celulă și escortați pe rând într-un birou din blocul administrativ al Penitenciarului nr.5, unde a fost maltratată de către cinci colaboratori ai penitenciarului. Apoi, a discutat cu Catană I., care la fel a indicat că a fost maltratată de cinci colaboratori ai penitenciarului;

- conform raportului de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012, Xxxx prezintă o excoriație pe frunte și echimoză pe hemitoracele stâng, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect(e) contondent(e) dur(e) și se califică în ansamblu ca vătămare corporală neînsemnată. Luând în considerare localizarea leziunilor corporale nu se exclude formarea ei prin automutilare sau în urma căderii de la propriului corp și lovirii de careva obiect (f.d.233 vol. II);

- conform raportului de expertiză medico-legală nr.267/D din 16.11.2012, Xxxx prezintă o echimoză pe spate, care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect contondent dur și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Luând în considerare localizarea leziunii corporale depistate, nu se exclude formarea ei prin automutilare sau în urma căderii de la înălțimea propriului corp și lovirii de careva obiect. Conform examenului medical din 25.05.2012 careva leziuni la nivelul cutiei toracice și abdomenului nu s-au depistat (f.d.234 vol. II);

- instanța de fond reține, că „... în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit lipsa de careva circumstanțe sau motive, care ar crea dorința lui Catană I., Curjos V. și Jereghi S. de a-i calomnia pe inculpații Mocan V., Racoviță I., Alacev I., Contașel V. și Malina A.

respectiv posibila calomniere atât a lui Jereghi S., cât și a lui Catană I. și Curjos V. este lipsită de sens și temei”. Este de menționat faptul că Jereghi S. a învinuit colaboratorii penitenciarului de maltratare la 13.05.2010 și pe șeful penitenciarului nr.5 Cahul A. Malina de amenințarea cu aplicarea violenței la 28.01.2012. Deci este evidentă prezența unui conflict între acesta și colaboratorii penitenciarului, anterior pretinsei maltratări a deținuților Catană I. și Curjos V. la 04.05.2012. Mai mult, fiind audiat în calitate de martor, Stanchevici Oleg a declarat că la 04.05.2012 se deținea în celula nr.40 a IP 5 Cahul, împreună cu Jereghi Semion. Aproximativ la orele 21:00 a auzit, cum I. Catană discuta ceva cu S. Jereghi prin gaura dintre celule. El nu a auzit ca I. Catană să povestească ceva despre maltratare, dar a auzit cum S. Jereghi îi spunea lui I. Catană să sune părinții și televiziunea „PRO TV”. Despre acte de maltratare nu a auzit nimic. Chiar și în cadrul urmăririi penale Catană I. a indicat că a declarat că a fost maltratată doar la insistențele lui Jereghi S. (f.d.80).

3.3. Avocatul Ponici Ivan în numele inculpatului Rogoza Ion, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Rogoza Ion, să fie achitat pe motiv că, în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2), lit. c) Cod penal.

În argumentarea soluției solicitate apelantul a invocat următoarele:

- în cadrul cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe pertinente, concludente și utile, din care ar fi posibil de concluzionat că fapta lui Rogoza Ion întrunește toate elementele infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal;

- consideră că învinuirea înaintată lui Rogoza Ion și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal. La fel, în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, de către acuzatorul de stat nu au fost administrate și prezentate probe concludente, pertinente care în coroborare cu alte materiale ale cauzei penale ar fi demonstrat vinovăția Rogoza Ion în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- circumstanțele declarate de Rogoza Ion se confirmă prin declarațiile făcute de Ormanji Ghenadi și Racoviță Ion care la fel au expus același circumstanțe, de unde și rezultă faptul că declarațiile făcute de Rogoza Ion sunt corecte;

- faptul că, Rogoza Ion nu a săvârșit infracțiunea incriminată, se dovedește și prin declarațiile martorului apărării Dandș Veronica, martorului acuzării Utchina Oxana.

3.4. Avocatul Dunas Andrei în numele inculpatului Malina Alexandr, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Malina Alexandr să fie achitat, din motivul că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului declarat, avocatul a invocat că, probele examinate în instanța de judecată, nu demonstrează vinovăția inculpatului și anume că lipsește temeiul real - fapta prejudiciabilă săvârșită;

- instanța de judecată a lezat dreptul la un proces echitabil al inculpatului Malina Alexandr, sub aspectul nemotivării suficiente a deciziei de condamnare;

- instanța de fond nu a apreciat la justa valoare probele de drept și de fapt administrate de apărare;
- concluziile instanței au fost bazate pe presupuneri, care trezesc dubii la imparțialitatea instanței la judecarea cauzei;
- atât acuzatorul de stat cât și instanța de fond au avut o poziție părtinitoare pe tot parcursul judecării cauzei, instanța aprobând probele selectiv, dând prioritate probelor prezentate de partea acuzării și respingându-le neargumentat pe cele prezentate de partea apărării;
- instanța de judecată superficial a motivat respingerea probelor apărării, prin fraze declarative și nu a dat o apreciere probelor pe care își întemeiază concluzia și motivele pentru care a respins probele apărării;
- instanța de judecată era obligată să dea apreciere fiecărei probe a apărării în coroborare cu alte probe ale pricinii, însă instanța de judecată pur și simplu le-au ignorat;
- instanța de judecată s-a bazat integral doar pe probele acuzării, apreciind critic probele apărării și argumentele inculpatului Mălină Alexandr, care și-au găsit confirmare prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată;
- în sentință nu sunt identificate vătămările corporale concrete aplicate de către Malina Alexandr asupra lui Xxxx;
- pentru examinarea integrală obiectivă și multilaterală a depozițiilor lui Xxxx, atât partea acuzării cât și partea apărării, în ședința de judecată, au înaintat un demers cu privire la efectuarea expertizei psihologice-psihiatrice pentru a stabili starea psihologică și psihic-emoțională în momentul conflictului. Demersul în cauză a fost admis, însă instanța nu a asigurat efectuarea acesteia;
- organul de urmărire penală nu a dispus efectuarea expertizei medico-legale biologice care ar confirma sau infirma implicarea inculpatului Malina Alexandr în acte de tortură, la fel nu a dispus efectuarea expertizei medico-legale a țevii metalice care ar atesta că au fost depistate sau nu au fost depistate careva amprente care ar demonstra aplicarea acesteia de către inculpatul Malina Alexandr asupra lui Xxxx, drept urmare lipsește proba de vinovăție;
- declarațiile martorilor Xxxx, Stanchevici Oleg, Bugor Gheorghe, și Gubarev Serghei poartă un caracter neconcludent, deoarece ei nu au văzut și nu au cunoscut în ce circumstanțe s-au produs pretinsele acte de tortură asupra lui Xxxx și Xxxx sau date ale persoanei care ar fi comis aceste acțiuni, precum și nu au confirmat nici o faptă relevantă pentru proces;
- instanța nu a dat nici o apreciere declarațiilor martorului apărării Marcu Gheorghe, medic-legist;
- nu a apreciat fiecare probă separat, nu s-a expus în mod convingător de ce respinge probele prezentate de inculpatul Malina Alexandr, care vina n-a recunoscut-o și a relatat că nu are motive întemeiate pentru a săvârși infracțiunea dată;
- conform raportului de expertiza medico-legală nr.267/D din data de 16.11.2012, Xxxx avea echimoză pe spate, produsă în rezultatul acțiunii traumatice cu un obiect contondent dur și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Luând în considerație localizarea leziunii corporale depistate nu se exclude formarea ei prin automutilare sau în urma căderii de la înălțimea propriului corp și lovirea de careva obiect. Careva leziuni corporale la

nivelul cutiei toracice si abdomenului nu s-au depistat;

- analizând declarațiile părții vătămate Xxxx în comparație cu rapoartele de expertiză medico-legală rezultă că declarațiile acestuia vin în contradicție cu rezultatele raportului de expertiză medico-legală nr.267/D din 16.11.2012 medicului legist, și anume: în cadrul cercetării judecătorești Xxxx a declarat că Malina Alexandr i-a aplicat în jur de 3 lovituri cu pumnul în regiunea pieptului și coastelor, o lovitură cu piciorul în regiunea organelor genitale, apoi i-a aplicat lovituri cu o țeavă de la scaun în coaste și în cap, iar conform procesului-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată Catană I. și bănuitul Malina Alexandr, în cadrul căreia Catană I. a susținut că, pe 04.05.2012, Malina Alexandr i-a aplicat 2 lovituri cu pumnul în regiunea pântecului și o lovitură cu țeava metalică în regiunea capului;

- la 11.03.2013, procurorul Procuraturii Militare Cahul, Dumitru Tomița, în temeiul art.art.275 alin.(1) pct.3), 284, 286 Cod procedură penală a emis ordonanța privind clasarea procesului penal pe cauza penală nr.2012158030, precum și în partea ce ține de încetarea participării lui Ion Catană și Vladimir Curjos ca părți vătămate, privind pretinsa maltratare a acestora, iar bănuitul Alexandr Malina a fost scos de sub urmărire penală. Ulterior, la 30 mai 2013, procurorul Caracuian Ion a dispus anularea ordonanței din 11.03.2013, emisă de procurorul militar în procuratura militară Cahul, Dumitru Tomița, în partea ce ține de dispunerea clasării procesului penal în cauza penală nr. 2012158030, precum și în partea ce ține de încetarea participării lui Ion Catană și Vladimir Curjos ca părți vătămate, privind pretinsa maltratare a acestora de către inculpatul Alexandr Malina și alți colaboratori ai Penitenciarului Nr.5 Cahul, în temeiul art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal. Astfel, după emiterea ordonanței de reluare a urmăririi penale din 30.05.2013 cauza penală a fost atribuită în gestiunea procurorului militar Radu Palencu. După clasarea urmăririi penale din 11.03.2013, organul de urmărire penală nu a dispus de fapte noi sau recent descoperite. Astfel, reluarea urmăririi penale în cazul dat putea fi condiționată numai dacă fapte noi sau recent descoperite, ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente, a afectat hotărârea respectivă;

- în atare împrejurări se constată că urmărirea penală, în privința lui Alexandr Malina în precedenta procedură finisat odată cu adoptarea ordonanței de clasare a urmăririi penale din 11.03.2013, reluarea ei nefiind condiționată de împrejurările strict prevăzute de art.287 Cod de procedură penală. Respectiv, toate actele procesuale adoptate după clasarea urmăririi penale, potrivit art.251 Cod de procedură penală, sânt lovite de nulitate, iar datele de fapt obținute ulterior clasării urmăririi penale, nu pot fi admise conform art.94 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, în calitate de probe, pentru că au fost dobândite cu încălcări esențiale, de către organul de urmărire penală, a dispozițiilor Codului de procedură penală, urmând a fi excluse. În cererea de apel suplimentară declarată de avocatul Andrei Dunas în numele și interesul inculpatului Malina Alexandr Ivan s-a invocat că, Malina Alexandr a fost declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, însă art.309¹ Cod penal a fost abrogat prin Legea nr.252 din 08.11.2012, iar răspunderea pentru faptele de tortură este stabilită prin o nouă formă din Cod – art.166¹. În cadrul cercetării judecătorești instanța de judecată nu s-a expus asupra ilegalității acțiunilor organului de urmărire penală și anume asupra ilegalității ordonanței de reluare a urmăririi

penale, contestată atât la organul ierarhic superior cât și în instanța de judecată.

3.5. Inculpatul Racovița Ivan, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat de comiterea infracțiunilor incriminate.

În motivarea cerințelor sale a invocat:

- conform actului de examinare medico-legală nr.320 din 19.05.2010 și concluziilor expertizei medico-legale nr.105 D din 02.06.2010, Jereghi S. are careva leziuni corporale, care s-au format în limitele de 4-6 zile până la examinarea de către expertul medico-legal, nemijlocit a lui S. Jereghi, însă de către instanța de judecată, la pronunțarea sentinței n-a fost atrasă atenția la faptul că incidentul, care stă la baza învinuirii inculpatului, a avut loc la 13.05.2010 și de aceea, din concluziile expertului medico-legal, rezultă că aceste vătămări corporale au fost primite de S. Jereghi cu 4-5 zile înainte de examinare, or, inculpatul nicidecum nu putea pricinui lui S. Jereghi vătămrile corporale sus-numite, deoarece la 15.05.2010, se afla în afara Penitenciarului nr.5 Cahul;

- urmărind scopul de a se răzbuna, Xxxx s-a automutilat sau cu ajutorul vecinilor de celulă, și-a cauzat careva vătămări corporale pentru ca ulterior să-l învinuiască pe dânsul ca colaborator al Sistemului Penitenciar și să se răzbune pentru obide personale și antipatie. Deoarece concluziile expertizei medico-legale nr.105D din 02.06.2010 nu confirmă cuvintele lui S. Jereghi în privința locurilor aplicării loviturilor și metodelor de aplicare, ce spune despre neclaritatea declarațiilor lui S. Jereghi, consideră că declarațiile sale nu pot fi supuse criticii, în comparație cu declarațiile date de inculpat și de colegii săi, atât la urmărirea penală pe dosarul penal dat, cât și în timpul cercetării judecătorești;

- la 17.05.2010 Utchina Oxana a întocmit un act de examinare medico-legală, în cadrul căruia au fost depistate vătămări corporale, prezente pe corpul lui S. Jereghi, în număr de 17 vătămări. Dar din motiv necunoscut martorul O. Utchina nu înregistrează actul întocmit de ea cu datele prezentate în acest act, în registrul respectiv al secției medicale a Penitenciarului nr.5 Cahul. În așa fel nu este clar, a avut oare loc examinarea obiectivă a deținutului S. Jereghi sau asupra felcerului O. Utchina a fost aplicată careva acțiune din partea colaboratorilor Centrului Drepturilor Omului, care desigur au influențat asupra martorului Utchina Oxana;

- la f.d.18 din actul întocmit la 13.05.2010, de același felcer Utchina Oxana se indică lipsa oricăror vătămări pe corpul deținutului S. Jereghi.

3.6. Inculpatul Ormanji Ghennadi, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat de comiterea infracțiunilor incriminate.

În motivarea cerințelor sale a invocat:

- instanța de fond nu a luat în considerație prevederile Legii cu privire la sistemul penitenciar, Regulamentul efectuării serviciului în sistemul penitenciar, Statutul Disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar, Codul de executare și codul de executare a pedepsei de către deținuți în RM, respectiv, instanța de fond nu s-a expus care anume prevederi legale ale actelor normative au fost încălcate de către inculpat;

- instanța de fond nu a luat în considerație că urmărirea penală pe acest caz a durat mai mult de 3 ani și 6 luni;

- din materialele cauzei nu este stabilită fapta social-periculoasă ilegală conștient-

volitiv a săvârșit inculpatul Ormanji Gh., în ce constă pericolul social al acțiunii sale, ce pagubă a pricinuit relațiilor protejate de legea penală;

- instanța de fond nu s-a expus, care anume faptă infracțională a comis inculpatul, or, din datoria de serviciu, el a curmat acțiunile ilegale violente ale lui Jereghi Simion.

3.7. Avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Rogoza Ion, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunilor incriminate.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- pe parcursul cercetării judecătorești nu s-a demonstrat în ce condiții au apărut leziuni, dacă strigătele auzite de către deținuți erau în legătură cu pretinsa maltratare, deoarece nici unul din martori nu a fost la locul faptei și deci nici nu pot concluziona a fost o maltratare sau s-a intervenit în forță, deoarece exista un pericol real față de un colaborator al penitenciarului. Mai mult, Rogoza Ion pe tot parcursul examinării cauzei și a susținut că a acționat legitim, deoarece la acel moment era pusă în pericol viața unui alt coleg de al său;

- Rogoza Ion a deținut funcția de șef de bloc în Penitenciarul nr.5 din orașul Cahul. Din fișa personală rezultă că Rogoza Ion este o persoană responsabilă, competentă și acordă o deosebită atenție pregătirii sale profesionale și totdeauna a acționat în conformitate cu prevederile legale și cu cerințele funcției. Tot din fișa personală rezultă că a avut o atitudine corectă față de condamnați, dând dovadă de umanism.

3.8. Avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Mocan Vasili, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunilor incriminate.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- inculpatul Mocan Vasili nu a săvârșit fapta incriminată, careva probe ce ar indica direct vinovăția lui în dosar lipsesc, depozițiile martorilor Xxxx și Xxxx este necesar de a fi apreciate critic, deoarece ei nu au văzut presupusa maltratare a lui Curjos V. personal și cine era prezent la acel moment tot nu au văzut. Xxxx și Jereghi Semion au susținut că cunosc despre maltratarea lui Curjos V. din discuțiile cu ultimul;

- mai mult, declarațiile lui Xxxx cât și a lui Xxxx nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece Curjos V. a decedat și este imposibil de verificat veridicitatea acestor declarații. În afară de declarațiile lui Catană I. alte probe ce ar confirma implicarea lui Mocan Vasili în acest eveniment în dosar nu sunt;

- nenumăratele ordonanțe privind clasarea cauzei penale intentate pe numele lui Mocanu Vasili din motivul lipsei elementelor infracțiunii încă odată demonstrează tendențiozitatea acestei sentințe, care nu are la bază nici o probă ce ar confirma vinovăția lui Mocanu V.;

- Mocanu Vasili a deținut funcția de supraveghetor în Penitenciarul nr.5 din orașul Cahul. Conform regulamentelor de serviciu, el nu avea dreptul să intre de sine stătător în celulele penitenciarului, să escorteze deținuții și să părăsească locul serviciului. Din fișa personală rezultă că Mocan Vasile este o persoană responsabilă, competentă și acordă o deosebită atenție pregătirii sale profesionale și deci ultimul nu a putut să încalce regulamentul de serviciu.

3.9. Avocatul Stratan Corina în numele inculpatului Alacev Ivan, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit

pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunilor incriminate.

În motivarea cerințelor sale a invocat:

- declarațiile lui Alacev Ivan despre nevinovăția acestuia sunt susținute și de către declarațiile părții vătămate Xxxx care a declarat că „în acel cabinet Ormanji Gh., nu a fost, Rogoza Ion nu a fost, a fost Alacev, Contașel V. și Mocan V., nu m-a lovit”;

- nici un martor al acușării nu a relatat sau indicat că Alacev Ivan ar fi adoptat vreun comportament prejudiciabile, ilegal față de părțile vătămate Catană I. și Curjos V.;

- din motiv că una din părțile vătămate a decedat în data de 16.11.2012 și anume Curjos V., nu a putut fi audiat în cadrul judecării pricinii, iar declarațiile sale de pe parcursul urmăririi penale nu au putut fi supuse cercetării în cadrul examinării cauzei penale, ceea ce duce la inexistența probelor de acușare.

3.10. Inculpatul Alacev Ivan, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale a invocat:

- instanța de judecată nu a clarificat cu certitudine circumstanțele cauzei, motivul, scopul și rolul fiecărui participant la infracțiunea imputată; instanța de fond nu a apreciat la justa valoare, probele de drept și de fapt administrate de apărare;

- concluziile instanței au fost bazate pe presupuneri, care trezesc dubii la imparțialitatea instanței la judecarea cauzei;

- atât acuzatorul de stat, cât și instanța de fond, au avut o poziție părtinitoare pe tot parcursul judecării cauzei, instanța aprobând probele selectiv, dând prioritate probelor prezentate de partea acușării și respingându-le neargumentat pe cele prezentate de partea apărării;

- instanța superficial a motivat respingerea probelor apărării, prin fraze declarative și nu a dat o apreciere probelor pe care își întemeiază concluzia și motivele pentru care a respins probele apărării;

- instanța de judecată era obligată să dea apreciere fiecărei probe a apărării în coroborare cu alte probe ale pricinii, însă instanța de judecată pur și simplu le-a ignorat;

- instanța s-a bazat integral doar pe probele acușării, apreciind critic probele apărării și argumentele inculpatului Alacev Ivan, care și-au găsit confirmare prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată;

- în sentință nu sunt identificate vătămarile corporale concrete aplicate de către Alacev Ivan asupra lui Xxxx și asupra lui V. Curjos;

- conform procesului-verbal de confruntare, partea vătămată Catană I. a susținut că a fost maltratat de Alacev Ivan și încă 5 colaboratori în blocul administrativ, fără a indica concret acțiunile inculpatului întreprinse în privința sa, respectiv și martorii acușării vin cu declarații nefondate în privința inculpatului Alacev Ivan;

- pentru examinarea integrală, obiectivă și multilaterală a depozițiilor lui Xxxx și Xxxx, atât partea acușării cât și partea apărării, în ședința de judecată au înaintat un demers cu privire la efectuarea expertizei psihologice-psihiatrice pentru a stabili starea psihologică și psihic-emoțională în momentul conflictului. Demersul în cauză a fost admis, însă instanța nu a asigurat efectuarea acestuia, de aceea concluzia corespunzătoare nu a fost făcută, este

de menționat faptul că, prin sentința Judecătorei Basarabeasca din data de 15.09.2011, a fost dispus ca în locurile de detenție Xxxx urmează a fi supravegheat de un medic psihiatru;

Totodată, este de menționat faptul că expertiza psihologică-psihiatrică ar fi ajuns la concluzia dacă evenimentele descrise de Xxxx și Xxxx s-au petrecut în felul arătat de ei;

- declarațiile martorilor Xxxx, Stanchevici Oleg, Bugor Gheorghe și Gubarev Serghei poartă un caracter neconcludent, deoarece ei nu au văzut și nu au cunoscut în ce circumstanțe s-au produs pretinsele acte de tortură asupra lui Xxxx și Xxxx, sau date ale persoanei care ar fi comis aceste acțiuni, precum și nu au confirmat nici o faptă relevantă pentru proces. Este de menționat faptul că, condamnatul Bugor Gheorghe în perioada săvârșirii presupusei infracțiuni, nu se deținea în Penitenciarul nr.5 Cahul, iar Xxxx avea un scop bine determinat, pentru a face declarații de învinuire în adresa lui Alacev Ivan și pentru a convinge minorii Catană I. și Curjos V. să aducă învinuiri colaboratorilor care nu-i erau pe plac lui Xxxx, deoarece, la acel moment Xxxx avea o atitudine negativă în privința administrației penitenciarului, în deosebi față de șeful penitenciarului, unde era deja depusă o plângere la organele procuraturii cu privire la amenințarea acestuia de către Malina Alexandr;

- instanța a ignorat intenționat și nu a dat nici o apreciere declarațiilor martorului apărării Marcu Gheorghe, medic-legist;

- analizând mărturiile părților vătămate V. Curjos și I. Catană în comparație cu rapoartele de expertiză medico-legală rezultă că declarațiile părților vătămate vin în contradicție cu rezultatele rapoartelor de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012 și nr.267/D din 16.11.2012;

- la 11.03.2013, procurorul Procuraturii Militare Cahul, Dumitru Tomița, în temeiul art.art.275 alin.(1) pct.3), 284, 286 Cod procedură penală a emis ordonanța privind clasarea procesului penal pe cauza penală nr.2012158030, precum și în partea ce ține de încetarea participării lui Ion Catană și Vladimir Curjos ca părți vătămate, privind pretinsa maltratare a acestora, iar bănuitul Alacev Ivan a fost scos de sub urmărire penală. Ulterior, la 30 mai 2013, procurorul Ion Caracuian, a dispus anularea ordonanței din 11.03.2013, emisă de către procurorul militar în Procuratura Militară Cahul, Dumitru Tomița, în partea ce ține de dispunerea clasării procesului penal în cauza penală nr.2012158030, precum și în partea ce ține de încetarea participării lui Ion Catană și Vladimir Curjos ca părți vătămate privind pretinsa maltratare a acestora de către inculpatul Alacev Ivan și alți colaboratori ai Penitenciarului nr. 5 Cahul, în temeiul art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal. Astfel, după emiterea ordonanței de reluare a urmăririi penale din data de 30 mai 2013, cauza penală a fost atribuită în gestiunea procurorului militar Radu Palencu, care contrar prevederilor art.22 alin.(1) și (3) Cod de procedură penală, în care se stipulează că, nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori, pentru aceeași faptă, după hotărîrea organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale, care împiedică reluarea urmăririi penale pentru aceeași persoană și pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când există fapte noi ori recent descoperite;

- art.287 alin.(1), alin.(4) Cod de procedură penală, prevede că, în cazurile în care ordonanțele de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost

adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite, or, după clasarea urmăririi penale din data de 11 martie 2013, organul de urmărire penală nu a dispus de fapte noi sau recent descoperite. Astfel, reluarea urmăririi penale în cazul dat putea fi condiționată numai dacă au apărut fapte noi sau recent descoperite, ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă;

- o altă încălcare a prevederilor Codului de procedură penală o constituie încălcarea prevederilor art.54 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală (cu trimitere la dispoziția art.33 alin.(2) pct.5) Cod de procedură penală, procurorul nu poate participa la desfășurarea procesului în cauza penală dacă el o luat în această cauză hotărâri anterioare judecății, în care și-a expus opinia asupra nevinovăției inculpatului, procurorul Procuraturii Militare Cahul, Dumitru Tomița, la data de 11.03.2013, în temeiul art.275 alin.(1) pct.3), 284 și 286 Cod de procedură penală a emis ordonanța privind clasarea procesului penal pe cauza penală nr.2012158030, precum și în partea ce ține de încetarea participării lui Ion Catană și Vladimir Curjos ca părți vătămate privind pretinsa maltratare a acestora, iar bănuitul Alacev Ivan a fost scos de sub urmărire penală. Ulterior, procurorul Dumitru Tomița a participat în instanța de judecată, necătînd la faptul că dânsul a primit o decizie de clasare a urmăririi penale pe această cauză penală.

3.11. Inculpatul Racoviță Ion, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încetat procesul penal în privința sa.

În motivarea cerințelor sale a invocat:

- la 13.01.2014 a făcut cunoștință cu materialele cauzei penale și tot atunci a luat cunoștință cu ordonanța din 09.10.2013 a procurorului militar Vitalie Covaliov, prin care s-a dispus anularea ordonanței din 10.01.2011, cu privire la scoaterea inculpatului de sub urmărire penală;

- întrucât ordonanța procurorului militar din 13.01.2014 privind reluarea urmăririi penale vine în contradicție cu dreptul procesual penal, a contestat această ordonanță prin depunerea unei plângeri procurorului ierarhic superior Procurorului General. Prin ordonanța din 06.02.2014, recepționată prin scrisoare poștală la 12.02.2014 a procurorului șef secție investigații și infracțiuni în Forțele Armate, Ion Dediu, s-a respins plângerea inculpatului. Ca urmare, potrivit rigorilor art.299¹ alin.(4) Cod de procedură penală, a contestat la judecătorul de instrucție ordonanța în cauză, depunând în acest sens plângere, în care a invocat temeiurile de fapt și de drept în anularea ordonanțelor sus numite. Între timp, procurorul fiind în cunoștință de cauză că ordonanțele sunt contestate la judecătorul de instrucție în Judecătoria Cahul, a accelerat trimiterea dosarului penal la Judecătoria Militară și în atare circumstanțe plângerea, prin încheierea Judecătoriei Cahul din 25 martie 2015, a fost remisă spre examinare Judecătoriei Militare;

- în cadrul ședinței preliminare, avocat Grecu Ion, a înaintat cerere prin care a solicitat de a fi pusă spre examinare plângerea dată, însă instanța a refuzat în examinarea plângerii împotriva ordonanțelor, motivând refuzul prin faptul că nu este judecător de instrucție, deși, potrivit rigorilor art.297 alin.(4) Cod de procedură penală, toate cererile, plângerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza. Astfel, plângerea inculpatului a fost trecută cu tăcerea de către instanța de

fond, atât la judecarea cauzei cât și la pronunțarea sentinței de condamnare. Ne pronunțarea asupra tuturor motivelor din plângere a afectat prin sine dreptul la un proces echitabil, inclusiv accesul la justiție, drept garantat de art.6 din CEDO, art.20 din Constituție;

- în motivarea nulității ordonanței din 09.10.2013 a procurorului militar Vitalie Covaliov, prin care s-a dispus anularea ordonanței din 10.01.2011 cu privire la scoaterea de sub urmărire penală și trecută cu tăcerea de către instanța de fond, este de reținut faptul că, procurorul militar Cahul, Vitalie Covaliov, prin ordonanța din 09 octombrie 2013, constată că ordonanța procurorului ierarhic inferior din 10 ianuarie 2011 de scoatere de sub urmărire penală a bănuitului, Ion Racoviță este ilegală pe motiv că „...procurorul militar în procuratura militară Cahul, Radu Palencu, nu a făcut încercări serioase de a afla ce s-a întâmplat. Din conținutul ordonanței respective nu rezultă o explicație plauzibilă despre circumstanțele, în care i-au fost cauzate vătămări corporale lui Simion Jereghi și „Serghei Cerepanov” și în continuare, procurorul ierarhic superior își argumentează soluția prin dezacordul aprecierii probelor, procurorul a admis erori de drept și de fapt, exprimate prin aprecierea necorespunzătoare a circumstanțelor cazului...”, concluzionând că hotărârea anulată este afectată de un viciu fundamental;

- ordonanța procurorului militar Cahul din 09 octombrie 2013 nu conține vre-o mențiune concretă, în ce constă încălcarea esențială, care ar fi afectat ordonanța din 10 ianuarie 2011, limitându-se doar la fraze de ordin general, precum că urmărirea penală s-a efectuat superficial și incomplet, contrar prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului;

- prin ipoteza că ordonanța din 10 ianuarie 2011 a procurorului militar în Procuratura militară Cahul, Radu Palencu, conține un viciu fundamental, art.287 alin.(4) Cod de procedură penală prevede că, în cazul descoperirii unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, urmărirea penală poate fi reluată doar în termen de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire penală. În speță, ordonanța din 10 ianuarie 2011 a procurorului militar în Procuratura militară Cahul, Radu Palencu, de scoatere a bănuitului Ion Racoviță de sub urmărire penală a fost anulată de către procurorul ierarhic superior abia peste 2 ani și 9 luni, din care considerente ordonanța Procurorului militar Cahul din 09 octombrie 2013 a fost emisă contrar prevederilor art.22 Cod de procedură penală și art.4 al Protocolului adițional nr.7 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului, care stabilește dreptul persoanei de a nu fi urmărită de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsită de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă;

- cu referire la speța în cauză este cert că urmărirea penală fiind reluată peste 2 ani și 9 luni, pe motivul simplei păreri că investigațiile au fost incomplete, cu certitudine probează că procurorul a comis un abuz prin redeschiderea procedurilor finalizate;

- o altă ilegalitate a instanței este condamnarea inculpatului Racoviță Ion în temeiul art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal. Instanța n-a reținut că norma dată a fost abrogată prin Legea nr.252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012;

- concluziile instanței de fond potrivit cărora inculpatul este culpabil de torturarea părților vătămate este una eronată fiind bazată pe presupuneri.

3.12. Apel suplimentar a declarat avocatul Istrati Anatolie în numele inculpatului

Racoviță Ion, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- atât organul de urmărire penală, cât și instanța de judecată, nu au administrat careva probe certe și incontestabile ce ar confirma că inculpații nemotivat au intervenit în forță în ce privește epizodul din 13.05.2010 atunci când partea vătămată S. Jereghi, fiind deținut în Penitenciarul nr.5 din or. Cahul și având un statut special, l-a atacat din spate pe *Racoviță Ion*, după care acesta a fost imobilizat, prin aplicarea procedurilor speciale de către colaboratorii penitenciarului. Instanța nu a administrat careva probe pertinente și concludente care ar demonstra existența faptului aplicării violenței din partea inculpatului *Racoviță Ion* la 04.05.2012, față de deținuții I.Catan și V. Curjos, la momentul când ultimii au fost depistați făcând gaură în perete. Nici una din probele examinate de către instanța de judecată nu probează prezența în genere a inculpatului *Racoviță Ion* la convorbirea din 04.05.2012, care a avut loc între colaboratorii penitenciarului cu I. Catan și V. Curjos, cu atât mai mult aplicarea forței fizice de către acesta;

- instanța, condamându-l pe *Ion Racoviță* în comiterea infracțiunii prevăzută de art.166¹ alin.(2) Cod penal (epizodul din 13.05.2010), nu a reținut că, conform materialelor acumulate în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, procurorul nu a adus nici o probă pertinentă și incontestabilă care ar confirma aplicarea loviturilor de către *Racoviță Ion*, părții vătămate S. Jereghi și fără a indica elementele ce constituie latura obiectivă a infracțiunii, înaintându-i o acuzație formală, fapt ce constituie o încălcare a principiului legalității prevăzut la art.7 Cod de procedură penală, principiului asigurării dreptului la apărare prevăzut la art.17 Cod de procedură penală, art.26 din Constituție cât și art.6 alin.(3) CEDO;

- organul de urmărire penală cât și instanța de judecată a luat ca bază versiunea înaintată de partea vătămată S. Jereghi, precum că, anume inculpații i-au cauzat leziuni corporale, având scopul de a-l umili pentru faptul că acesta l-a înjurat pe *Racoviță Ion* și nu s-a subordonat cerințelor în timpul percheziției corporale, instanța de fond nu a reținut și nu a elucidat următoarele circumstanțe: *Jereghi Semion* fiind condamnat și escortat la Penitenciarul nr.5 din or. Cahul la 13.05.2010, în timpul petrecerii percheziției corporale, înainte de a fi plasat în celula pentru deținuți, la cerința lui *Racoviță Ion* de a se prezenta, a refuzat să o facă, numindu-i pe toți colaboratorii penitenciarului cu cuvinte injurioase. La solicitările legitime ale colaboratorilor penitenciarului de a se calma și a executa cerința, deținutul a devenit și mai agresiv, nereacționând chiar și la avertizarea cu aplicarea metodelor speciale. La un anumit moment, în timp ce *Racoviță Ion* s-a întors spre masă, *Jereghi Semion* i-a sărit în spate apucându-l cu mâinile de gât, limitându-i accesul la respirație, după ce a reușit să-l doboare jos. Drept rezultat al acțiunilor violente și încălcarea regimului penitenciarului prevăzute pentru deținut, colaboratorii penitenciarului *Ormanji Ghenadie* și *Rogoza Ion*, au intervenit prin aplicarea procedurilor speciale, neutralizând deținutul (l-au pus la pământ). Circumstanțele expuse supra au fost confirmate pe tot parcursul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată de către *Racoviță Ion*, *Ormanji Ghenadie*, *Rogoza Ion*, *Plămădeală Ion* și *Dandăș Veronica*. Aplicarea violenței și forței

fizice de către Jereghi Semion asupra lui Racoviță Ion este confirmată și prin raportul de expertiză medico-legală nr.4-D din 02.06.2010, conform căruia pe corpul lui Racoviță Ion au fost depistate echimoze pe brațul stâng, excoriații pe genunchiul stâng. Leziunile depistate confirmă circumstanțele faptei. Faptul aplicării de către S. Jereghi a violenței (strangularea cu brațele) față de Racoviță Ion se mai confirmă și prin declarațiile date de către martorul Utchina Oxana, care a confirmat instanței de judecată că la 13.05.2010 a observat careva pete de culoare roșie pe gâtul lui Racoviță Ion și care a înțeles că sunt rezultatul acțiunilor lui S. Jereghi;

- instanța, întru aprecierea juridică a acțiunilor inculpaților și aplicării mijloacelor speciale de către aceștia față de Jereghi Semion, urma să rețină că inculpații au acționat în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului Serviciului de Luptă al DIP aprobat prin ordinul Ministrului Justiției nr.106 din 06.03.2003 pct.266, art.242 Codului de Executare, art.36 Legii cu privire la sistemului penitenciar, secțiunea 21 al Statutului executării pedepsei, care permit răsucirea brațelor și aplicarea mijloacelor speciale, acțiunile cărora corect au fost reflectate în procesul-verbal privind aplicarea forței fizice și a mijloacelor speciale nr.10 din 13.05.2010 (f.d.13 vol. I);

- instanța a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile lui Jereghi Semion, precum că Racoviță Ion i-ar fi aplicat leziuni corporale, nu a supus analizei juridice și nu a elucidat circumstanțele și probele care vin să-l contrazică pe acesta și anume, atât inculpații, cât și martorii Utchina Oxana, Dandăș Veronica au declarat că careva lovituri față de Jereghi Semion de către colaboratorii penitenciarului nu au fost aplicate. Aceste circumstanțe se confirmă prin actul de examinare medicală a leziunilor corporale a deținutului Jereghi Semion din 13.05.2010 (f.d.18 vol. I) întocmit de felcerul O. Utchina. Instanța de judecată reține doar copia actului de examinare din 17.05.2010 adică după expirarea a 4 zile, fără a elucida dacă inculpatul Jereghi Semion putea să-și cauzeze aceste leziuni corporale în perioada de timp între 13.05.2010- 27.05.2010. aflându-se în celulă cu alți deținuți sau prin automutilare;

- versiunea privind provocarea leziunilor corporale lui Jereghi Semion prin automutilare nu se exclude și este confirmată prin raportul de expertiză medico-legală din 02.06.2010, prin care s-a constatat că leziunile corporale depistate la S. Jereghi se încadrează în limitele de timp 4-6 zile înainte de data examinării, adică 02.06.2010 și puteau fi obținute în rezultatul automutilării;

- constatarea dată a fost susținută și prin interogarea expertului Marcu Gheorghe în instanța de judecată. De fapt, instanța de judecată nu a supus analizei juridice nici declarațiile și cererea lui S. Jereghi, date la OUP, prin care acesta recunoaște că i-a numit cu cuvinte necenzurate pe colaboratorii penitenciarului, nesupunându-se la cerințele acestora, dânsul confirmă că anterior a dat declarații false privind maltratarea sa, pe motiv că a fost dus în celulă și nu în camera cu deținuții;

- instanța în partea descriptivă a sentinței de condamnare susține că, concluziile date de expertul Marcu Gheorghe în rapoartele de expertiză medico-legală sunt alcătuite necalitativ, iar investigațiile expertului sunt superficiale, fapt pentru care instanța de judecată va lua în considerație doar o parte din concluzia expertului ca în final instanța de fond să pună la baza sentinței de condamnare toate rapoartele de expertiză medico-legală, prin care s-ar confirma

cauzarea leziunilor corporale lui S. Jereghi. Această constatare, face ca instanța să se contrazică pe sine însăși, atunci când susține prezența acțiunilor violente ale inculpaților față de partea vătămată, făcând referire la rapoartele de expertiză din 19.05.2010, 02.06.2010 și calitatea necalitativă a investigațiilor expertului;

- instanța, în sentința contestată, făcând referire la declarațiile martorilor Cioroi M. și Cravcenco A., nu a supus analizei juridice corecte aceste declarații, dând o apreciere contrarie faptelor declarate de către aceștia;

- cu referire la epizodul privind maltratarea lui Catană I. și Curjos V. la 04.05.2012, sentința de condamnare pe acest capăt de acuzare este neîntemeiată, iar constatările instanței se limitează doar la declarațiile părților vătămate date în interes de a-i pedepsi pe colaboratorii penitenciarului, pentru faptul că au descoperit la timp gaura săpată de către acestea în celula nr.38, fapt pentru care au fost sancționați pentru încălcarea regimului de detenție, or, instanței de judecată i-au fost prezentate probe incontestabile care demonstrează faptul instigării și determinării părților vătămate Catană I. și Curjos V. de către Jereghi S., de a declara maltratarea acestora ca un caz real;

- fiind interogat în instanța de judecată partea vătămată Catană I. a declarat instanței că la 04.05.2012 a fost maltratat de către inculpați, prin aplicarea loviturilor cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului, apoi a fost lovit cu o țeavă metalică în cap și coaste. Maltratarea a avut loc în absența lui Curjos V., care fusese scos din biroul serviciului operativ în coridor;

- instanța reține și declarațiile date de către S. Jereghi, care chipurile, din spusele lui V. Curjos, cunoaște că colaboratorii penitenciarului l-au maltratat pe I. Catană în prezența sa, lovindu-l cu pumnii și picioarele, iar Racoviță Ion îl lovea pe acesta cu capul de pereții biroului. Deci avem evident contraziceri esențiale între declarațiile sus numiților, care nu au fost elucidate de către instanța de fond. Mai mult, instanța nu a reținut că, în cazul în care I. Catană ar fi fost lovit cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului (aici trebuie de reținut starea fizică a minorului și pregătirea fizică a inculpaților), ulterior a fost lovit cu o țeava în cap apoi cu capul fiind lovit de pereții biroului, de ce prin actul de examinării la 05.05.2012 întocmit de I. Zaporojan la V. Curjos nu s-au depistat careva leziuni corporale, iar la I. Catană, conform raportului de expertiză medico-legală din 16.11.2012, i-a fost depistat doar o echimoză pe spate. În ambele cazuri leziunile corporale, conform concluziei expertului, au putut fi cauzate în urma căderii de la înălțimea propriului corp sau automutilare. Instanța nu aduce nici un argument atunci când respinge automutilarea, făcând referire doar la faptul că aceste metode de cauzare a leziunilor corporale este exclusă dat fiind faptul că părțile vătămate se aflau în custodia statului, de parcă gardienii izolatorului nr.5 Cahul urmau să și doarmă în celula deținuților, ca acestea să nu-și aplice de sine stătător leziuni corporale;

- instanța urma să rețină declarațiile date de I. Catană la urmărirea penală, atunci când, fiind cercetat inițial de procurori, apoi interogat suplimentar în calitate de parte vătămată, a susținut că, atât dânsul cât și V. Curjos nu au fost escortați la 04.05.2012 în biroul de serviciu a șefului P-5 A. Malina și maltratați de către inculpați. Mai mult, dânsul confirmă faptul că nu a povestit lui S. Jereghi precum că au fost maltratați de către colaboratorii penitenciarului, dimpotrivă - acesta îi cerea să scrie plângere pe numele procurorului și să

sune la „Curaj TV”, apoi, văzând că ei se împotrivesc, a depus singur din propria inițiativă plângere la procuror;

- martorul M. Cioroi a confirmat instanței că I. Cătană, la 05.05.2012 i-a comunicat că a fost maltratată de către colaboratorii penitenciarului cu țeava în cap și alte părți ale corpului, acesta careva leziuni corporale în regiunea capului nu avea, fiind vizibilă doar o excoriație pe antebraț. Tot în acest context, instanța a negat să se expună pe marginea cererii depusă de S. Jereghi pe numele procurorului (f.d.51 vol.2) apoi remiterea mesajelor de către acesta pe numele „Curaj TV”, prin care solicită el personal, tragerea la răspunderea penală a inculpaților, pentru faptul maltratării părților vătămate I. Cătan și V. Curjos. Acest interes deosebit din partea lui S. Jereghi apare drept rezultat al conflictului său cu inculpații din 14.05.2010. Instanța de judecată urma să dea o apreciere critică declarațiilor date de către părțile vătămate în cadrul anchetei judecătorești pe motiv că, acestea sunt contradictorii de la caz la caz și dau temei pentru a justifica o îndoială rezonabilă ce ține de intenția și scopul acțiunilor acestora și anume de a se revanșa pentru faptul aplicării sancțiunilor disciplinare privind încălcarea regimului de detenție a Penitenciarului nr.5 din or. Cahul. Instanța de judecată urma să rețină și faptul că, S. Jereghi este un condamnat cu experiență în ce privește încălcarea regimului de detenție. Dânsul nu a fost la prima abatere penală privind încălcarea regimului de detenție și dezorganizarea activității penitenciarelor. Acest fapt se confirmă prin încheierea Judecătorei Leova din 23.05.2010 (f.d.46 vol. I), care a dispus arestarea acestuia pe termen de 30 zile pe art.321 CP - adică pentru dezorganizarea activității normale a penitenciarului din or. Leova la 13.02.2010. Prin urmare acesta poate ușor manipula condamnații minori;

- în susținerea lipsei a careva acțiuni violente din partea inculpaților în privința părților vătămate I. Cătană și V. Curjos, vin să confirme declarațiile inculpaților și următoarele probe. Atât inculpații Alacev I., Contașel V., Malina Al. cât și martorii Braicov O. și Barbarov D. au confirmat instanței că, la 04.05.2012 după depistarea găurii în perete, părțile vătămate Catană I. și Curjos V. au fost escortați în biroul nr.5 din blocul administrativ, de la care s-au luat explicațiile privitor la gaura depistată, careva incident sau aplicarea forței fizice nu a avut loc, aceștia confirmă declarațiile date de inculpatul I. Racovița, care susține că dânsul la 04.05.2012 nu a purtat careva discuții cu părțile vătămate și nu s-a aflat în biroul nr.5 din blocul administrativ;

- ca rezultat al analizei juridice, în ambele epizoade pentru care a fost condamnat Racovița Ion, se solicită ca instanța de apel să rețină și nota informativă din 25.05.2013 (f.d.156 vol. 3) precum și încheierea din 19.06.2013 (f.d.157 vol.3), ambele emise de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare, conform cărora în ambele cazuri imputate inculpaților, aceștia au acționat legal, cu respectarea regulamentelor și instrucțiunilor interne, iar cazurile maltratării denunțate de părțile vătămate nu s-au adevărat;

- latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.art.166¹, 309¹ Cod penal poate fi realizată doar prin intenție directă a făptuitorului, adică acesta prevede că, prin acțiunile sale, v-a prejudicia interesele publice sau ale altor persoane. În speța dată, procurorul nu a adus careva probe, precum nici instanța nu au administrat probe care ar demonstra faptele maltratării pretinse de Xxxx, Xxxx și Xxxx, iar procesul penal intentat inculpaților urma să se finalizeze cu pronunțarea unei sentințe de achitare în conformitate cu prevederile art.390

Cod de procedură penală, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii, în cazul pretinsei maltratări a lui Jereghii S., iar în cazul pretinsei maltratări a lui Curjos V. și Catană I. lipsește fapta infracțională. Pe parcursul judecării cauzei nu a fost demonstrată nici o acțiune ale inculpaților, care ar fi coroborat cu alte probe concludente să demonstreze acțiuni de tortură, menite să cauzeze dureri fizice de lungă durată, multiple vătămări, lipsirea persoanei timp îndelungat de mâncare, căldură sau lăsarea persoanei în condiții periculoase pentru viață și sănătate. Dispozițiile prevederilor art.art.166¹ și 309¹ Cod penal, pot fi săvârșite doar cu intenție directă și scop bine determinat, care determină acțiunile inculpaților ca o infracțiune. Prin urmare, soluția dată de instanța de judecată, precum că inculpații au comis acte de tortură este bazată pe fraze declarative fără o analiză juridică obiectivă atunci când nu a fost stabilită intenția inculpaților de a aplica tortura față de pretinsele părți vătămate și care a fost necesitatea de a aplica tortura atunci, când de la părțile vătămate nu s-au pretins de a obține careva informații sau mărturii. Părțile vătămate nu figurau ca martori sau bănuți, pentru a-i determina de a depune mărturii în favoarea oricărei opțiuni. Nu s-a demonstrat care a fost necesitatea pentru a intimida sau a face careva presiuni asupra victimelor;

- la examinarea cauzei și pronunțarea sentinței de condamnare în privința lui Ion Racoviță, instanța de fond în mod intenționat nu s-a expus asupra cererii scrise înaintate în ședința de judecată cu privire la declararea nulă a unor probe anexate la materialele cauzei penale, și anume declararea nulă a ordonanței procurorului Procuraturii Militare din 09.10.2013 prin care s-a dispus anularea ordonanței din 10.01.2011 cu privire la scoaterea inculpatului Racoviță I. de sub urmărirea penală, ordonanța procurorului în Procuratura Generală I. Caracucian din 30.05.2013, privind anularea ordonanței procurorului în procuratura militară D. Tomița din 11.03.2013, prin care s-a dispus încetarea procesului penal în privința inculpaților, cât și încetarea calității de părți vătămate ale persoanelor I. Catană și V. Curjos, precum și ordonanța Procurorului Prim-Adjunct al Procurorului General A. Pîntea, din 29.09.2010, prin care s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 19.08.2010 cu pornirea unui proces penal în baza art.328 alin.(1) Cod penal;

- cu referire la ordonanțele Prim-Adjunctului Procurorului General, A. Pîntea din 29.09.2010, prin care s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 19.08.2010 cu pornirea unui proces penal în baza art.328 alin.(1) Cod penal și ordonanța din 29.12.2012 prin care s-a dispus anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 31.05.2012, emisă de procurorul în Procuratura Militară Cahul A. Bălan, anularea ordonanței Procurorului Militar Cahul din 22.07.2012, prin care s-a dispus respingerea plângerii avocatului Natalia Moloșag, dispunându-se pornirea urmăririi penale în baza art.309¹ alin.(3) Cod penal;

- procurorul la emiterea ordonanțelor susnumite în cauză, a încălcat principiul securității raportului juridic precum și procedura de examinare a plângerii, având ca temei prevederile art.299² alin.(2) Cod de procedură penală. Ordonanțele procurorilor în Procuratura Militară privind neînceperea urmăririi penale pe cazul maltratării lui S. Jereghii și ulterior pe cazul maltratării lui I. Catană și V. Curjos, fiind contestate la procurorul ierarhic superior, adică Procuror-Militar Cahul, care prin ordonanțele sale a respins

plângerea avocatului N. Moloșag și a părții vătămate, lăsând în vigoare actul contestat, adică ordonanța de neîncepere a urmăririi penale urmau a fi examinate de către judecătorul de instrucție în baza art.313 Cod de procedură penală. Prin urmare, Prim-Adjunctul Procurorului General, A. Pîntea nu era competent să examineze plângerea depusă de avocatul N. Moloșag, dat fiind faptul că în conformitate cu prevederile art.299² Cod de procedură penală, acesta urma în termen de 5 zile să trimită plângerea împreună cu materialele respective judecătorului de instrucție;

- ordonanța procurorului militar V. Covaliov din 09.10.2013 este afectată de nulitate pe motiv că contravine normelor și prevederilor legale prevăzute la art.6 alin.(1), p.44), art.287 alin.(4) , art.22 Cod de procedură penală și art. 4 Protocolul Adițional nr.7 al CEDO;

- prin ordonanța în cauză procurorul militar Cahul a dispus anularea ordonanței din 10.01.2011, emisă de procurorul în procuratura militară Cahul, Palenco R., conform căreia Racoviță Ion a fost scos de sub urmărirea penală cu clasarea cauzei penale intentate. Procurorul Militar își motivează soluția dată prin ordonanța contestată precum că, la emiterea ordonanței din 10.01.2011, procurorul Radu Palenco nu a efectuat o cercetare completă și nu a efectuat toate acțiunile necesare pentru constatarea faptei penale și a persoanelor vinovate, fapt care constituie un viciu fundamental. Procurorul Militar Cahul, V. Covaliov emite ordonanța în cauză cu titlul de control ierarhic superior a materialelor cauzei penale negând faptul că, la momentul emiterii ordonanței de scoatere a lui I. Racoviță de sub urmărirea penală și clasarea cauzei penale prin ordonanța procurorului R. Palenco din 10.01.2011, dânsul contra semnătura „coordonat” a acceptat în totalitate argumentele și motivele invocate în ordonanța de clasare a cauzei penale și scoaterea de sub urmărire penală;

- ordonanța în cauză este o sfidare a normelor revăzută de art.63 alin.(3) Cod de procedură penală, care stabilește cert că persoana nu poate fi deținută în calitate de bănuț mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General, mai mult de 6 luni de zile. În speța dată, se constată că Racoviță Ion a fost deținut în calitate de bănuț de până la 09.10.2013, adică pe termen ce depășește 6 luni. Mai mult, procurorul deși face trimitere în ordonanța precum că s-a depistat un viciu fundamental, care a afectat ordonanța pronunțată, nu indică care anume este acest viciu fundamental care ar permite reluarea urmăririi penale;

- procurorul a negat și dispozițiile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, care prevede că, în cazul descoperirii unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, urmărirea penală poate fi reluată în termen de 1 an de zile de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, de clasarea cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală. În speța dată, în cazul în care Racoviță Ion a fost scos de sub urmărirea penală prin ordonanța din 10.01.2011, dânsul nu putea fi repus în urmărire penală peste 2 ani și 9 luni. Încălcarea dată este una evidentă și contravine prevederilor art.22 Cod de procedură penală și art.4 al Protocolului Adițional nr.7 CEDO, precum și Hotărârii Curții Constituționale din 14.05.2015, care stipulează că persoana în privința căruia s-a dispus încetarea urmăririi penale sau scoaterea de sub urmărire penală, nu va mai putea fi bănuț și urmărită penal, dat fiind faptul că această situație ar crea incertitudini și ar pune într-o situație defavorabilă persoana bănuț;

- organul de urmărire penală cât și instanța de judecată a încălcat competența materială

atunci când l-au condamnat pe Racoviță Ion în baza art.309¹ alin.(3), lit. a), c) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat de avocatul Banaru Vadim în numele părții vătămate Xxxx, admise apelurile declarate de către avocatul Tipa Gheorghe în numele inculpatului Contașel Veaceslav, de către avocații Ponici Ivan și Moraru Svetlana în numele inculpatului Rogoza Ion, de către avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Mocan Vasili, de către avocatul Dunas Andrei în numele inculpatului Malina Alexandr, de către avocatul Stratan Corina în numele inculpatului Alacev Ivan, de inculpații Malina Alexandr, Racoviță Ion, Ormanji Ghenadi, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

- Ormanji Ghenadi, Rogoza Ion și Racoviță Ion au fost recunoscuți vinovați în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-le stabilită fiecăruia pedeapsă cu amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani.

- Malina Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.309¹ alin.(3), lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe un termen de 5 ani.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepselor stabilite inculpaților Racoviță Ion, Alacev Ivan, Contașel Veaceslav, Mocan Vasili și Malina Alexandr în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, cu închisoare pe termen de 5 ani, a fost suspendată pe un termen de probațiune de 5 ani pentru fiecare.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

5. Instanța de apel, analizând argumentele invocate în apelurile declarate, audiind părțile, examinând materialele cauzei penale, a reținut că, vina inculpaților Ormanji Ghenadi, Rogoza Ion și Racoviță Ion în săvârșirea infracțiunilor imputate se dovedește pe deplin, prin cumulul probelor prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în cadrul instanței de apel și anume: declarațiile părții vătămate Xxxx, martorilor Cioroi Maxim, Cravcenco Anatolie, Utchina Oxana, Chindighilean Veaceslav, Cerepanov Sergiu, Gubareov Serghei, Bugor Gheorghe, Dandăș Veronica, precum și prin materialele cauzei: - extrasul din ordinul șefului Penitenciarului nr.5 Cahul cu nr.86ef din 18.08.2008 (f.d.45 vol. V); - procesul-verbal privind aplicarea forței fizice și a mijloacelor speciale cu nr.10 din 13.05.2010 (f.d.13 vol. I); - copia actului inițial de examinare medicală a leziunilor corporale a deținutului S. Jereghi din 13.05.2010, întocmit de O. Utchina (f.d.18 vol. I); - copia actului de examinare medicală la leziuni corporale a deținutului S. Jereghi din 17.05.2010, întocmit de O. Utchina (f.d.42 vol. I); - copia raportului de examinare medico-legală nr.320 din 19.05.2010 (f.d.20, 204 vol. I); - copia raportului de expertiză medico-legală nr.105D din 02.06.2010 (f.d.205 vol. I); - copia raportului de examinare medico-legală nr.319 din 19.05.2010 (f.d.22 vol. I); - expertul Marcu Gheorghe Tudor (f.d.241 vol. V); - procesul-verbal de confruntare din 04.01.2011 între partea vătămată S. Jereghi și bănuitul I. Racoviță, în cadrul căreia fiecare din părți și-a susținut declarațiile (f.d.142 vol. I); - procesul-verbal de confruntare din 25.03.2011 între partea vătămată S. Jereghi și bănuitul Gh. Ormanji, în cadrul căreia fiecare din părți și-a susținut declarațiile

(f.d.153 vol. I); - procesul-verbal de confruntare din 28.03.2011 între partea vătămată S. Jereghi și bănuitul I. Rogoza, în cadrul căreia fiecare din părți și-a susținut declarațiile (f.d.158 vol. I); - raportul de expertiză medico-legală nr.156D din 24.05.2011 (f.d.200 vol. I); - Sentința Judecătorei Cahul din 21 iunie 2011, prin care S. Jereghi a fost achitat de faptul aplicării violenței fizice la 13.05.2010, față de colaboratorul Penitenciarul nr.5 Cahul, Racoviță Ion (art.349 alin.(1¹) Cod penal) din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii (f.d.339 vol.I); - Decizia CSJ din 20 martie 2013, prin care s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procuror și de către partea vătămată I. Racoviță împotriva Deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 13.12.2012, în cauza penală în privința lui Jeregai Simion (f.d.415 vol. I).

Colegiul penal a apreciat critic declarațiile inculpaților privind nevinovăția lor în săvârșirea infracțiunilor incriminate, argumentând că versiunea acestora a fost combătută prin declarațiile părții vătămate S. Jereghi care în mod detaliat a relatat despre contextul în care inculpații Ormanji Gh., Racoviță I. și Rogoza I. au comis acțiunile de tratament inuman și degradant asupra lui, declarând că Racoviță Ion l-a apucat de cămașă, numindu-l cu cuvinte necenzurate și amenințându-l, iar în acel moment în celulă au intrat și inculpații Ormanji Gh. și Rogoza I. și a simțit o lovitură în spate, care i-a fost aplicată de către Ormanji Gh. După aceea, a urmat lovitura lui Racoviță Ion cu cotul în regiunea stângă a maxilarului, apoi lovitura cu pumnul sub bărbie. De la loviturile date și-a pierdut echilibrul și a căzut jos, iar Rogoza Ion l-a ținut cu cotul apăsător în regiunea gâtului. Au urmat apoi în jur de 2 lovituri în regiunea mâinii din partea lui Rogoza Ion și loviturile din partea lui Racoviță Ion în regiunea spatelui.

La fel, instanța a dat o apreciere critică declarațiilor martorului Utchina Oxana în ceea ce privește faptul că după incident dânsa l-a examinat pe Jereghi S. în biroul de serviciu și careva leziuni nu i-a depistat, deoarece aceste declarații se combat cu cele constatate de ea însăși la data de 17.05.2010, când examinându-l pe Xxxx, a depistat în jur de 13 leziuni.

Totodată, declarațiile martorului Uchina Oxana precum că, dânsa nu a văzut să fie aplicate careva lovituri lui S. Jereghi, nu pot fi reținute, deoarece martorul a declarat că a fost martor ocular doar la discuțiile agresive dintre Jereghi S. și colaboratori, iar despre cele întâmplate a aflat din cele relatate de către Racoviță Ion.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că partea vătămată Xxxx a indicat că loviturile au încetat când a intrat felcerul Utchina Oxana. Ulterior, a fost condus în secția medicală, unde a fost examinat vizual de către felcerul Utchina Oxana, în birou fiind prezenți Racoviță Ion și Ormanji Gh. Aceștia i-au cerut lui Utchina Oxana să iasă din birou, după care i-au cerut să uite de incidentul dat.

În acest context, instanța de apel a apreciat critic și actul inițial de examinare medicală a leziunilor corporale a deținutului S. Jereghi din 13.05.2010, întocmit de Utchina Oxana, unde s-a indicat că în urma examinării acestuia la 13.05.2010, careva leziuni vizibile nu au fost depistate, or, nu este exclus faptul că inculpații au influențat martorul Utchina Oxana să adopte această concluzie, în vederea evitării survenirii cărorva consecințe nefavorabile pentru inculpați, or, concluziile actului din 13.05.2010 se contrazic prin concluziile actului din 17.05.2010, întocmit de Utchina Oxana.

Totodată, instanța a menționat că concluziile expertului Marcu Gheorghe expuse atât în

raportul de examinare medico-legală, cât și în raportul de expertiză medico-legală instanța a dat o apreciere critică declarațiilor, din motiv că rapoartele sunt întocmite necalitativ, investigațiile sunt superficiale, care conțin doar relatarea echimozelor fără indicarea amănunțită a locului amplasării, mărimii fiecărei echimoze în parte, forma, culoarea și alte particularități ale acestora.

Versiunea apărării precum că instanța de fond nu a atras atenția la faptul că incidentul, care stă la baza învinuirii inculpatului a avut loc la 13.05.2010 și de aceea din concluziile expertului medico-legal rezultă că aceste vătămări corporale au fost primite de S. Jereghi cu 4-5 zile înainte de examinare, iar inculpatul nicidecum nu putea pricinui lui S. Jereghi vătămarile corporale, deoarece la 15.05.2010 se afla în afara Penitenciarului nr.5 Cahul, la fel a fost respinsă, deoarece din probele administrate la cauza penală s-a constatat indubitabil faptul că, inculpații au aplicat forța fizică față de S. Jereghi la data de 13.05.2010, pricinuindu-i ultimului leziuni corporale, iar în ceea ce privește declarațiile expertului Marcu Gheorghe, instanța de apel a statuat asupra investigațiilor ineficiente efectuate de către ultimul.

În continuare, instanța de apel a reținut că partea vătămată Xxxx se afla în custodia statului, iar la materialele cauzei nu au fost prezentate probe, care ar confirma prezența unor evenimente de automutilare, care nu puteau avea loc, fără a fi cunoscute de agenții statului în penitenciar, concluzionează că echimozele depistate la Xxxx nu puteau apărea în circumstanțele automutilării sau în rezultatul căderii sau lovirii de careva obiecte și deci au fost cauzate de inculpații Racovița Ion, Ormanji Ghennadi și Rogoza Ion la data de 13.05.2010, în urma conflictului apărut.

Cu referire la declarațiile inculpaților Racovița Ion, Ormanji Ghennadi și Rogoza Ion, care nu au recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, dar care prind declarațiile date au confirmat aplicarea forței fizice la 13.05.2010, față de deținutul Xxxx, însă au indicat că de fapt intervenirea în forță era una necesară și cuprindea cadrul legal, deoarece deținutul Xxxx a admis acțiuni violente față de Racovița Ion.

Instanța de apel a apreciat critic și declarațiile martorului apărării Dandăș Veronica care a indicat că Xxxx l-a apucat de gât cu mâna pe Racovița Ion și l-a doborât la pământ într-un genunchi, tot atunci au intervenit colaboratorii Ormanji Gh., Rogoza I., Plămădeală I. care i-au răsucit lui Jereghi S. mâinile la spate și l-au pus la pământ, iar careva leziuni nu i-au fost aplicate, deoarece declarațiile acestui martor sunt combătute prin hotărârile instanțelor judecătorești irevocabile care au fost notate supra și prin care au fost apreciate acțiunile lui Xxxx, precum și prin declarațiile martorilor acuzării.

La acest capitol, instanța de apel a mai reținut că circumstanțele invocate de către partea apărării precum că deținutul Xxxx a intervenit cu violența față de Racovița Ion nu există și respectiv intervenirea în forță a inculpaților Racovița Ion, Ormanji Ghennadi și Rogoza Ion față de Xxxx nu poate fi justificată.

Instanța de apel nu a reținut nici motivele, precum că partea vătămată S. Jereghi și-a cauzat singur aceste leziuni pentru ca ulterior să-l învinuiască pentru obide personale și antipatie, deoarece nu a fost probat prezența unor relații ostile sau de conflict între partea vătămată și Racovița Ion, fapt confirmat și prin declarațiile martorului Chindighilean Veaceslav, care a indicat că până la acel moment Jereghi S. nu a avut careva conflicte cu

colaboratorii Racovița I., Rogoza I.

Instanța de apel a respins argumentele avocatului Anatolie Istrati precum că inculpații au acționat în strictă conformitate cu prevederile Regulamentului Serviciului de Luptă al DIP, prevederile Codului de Executare, Legii cu privire la sistemul penitenciar, secțiunea 21 al Statutului executării pedepsei, deoarece în urma aprecierii probelor administrate la cauza penală, instanța de apel a stabilit, inclusiv și prin declarațiile părții vătămate Xxxx că dânsul s-a adresat cu cuvinte injurioase față de inculpați, însă acest comportament al părții vătămate nu a justificat aplicarea forței fizice de către inculpați.

Instanța de apel a mai reținut că potrivit procesului-verbal privind aplicarea forței fizice și a mijloacelor speciale nr.10 din 13.05.2010 a fost întocmit inclusiv de către inculpații Racovița I., Ormanji Gh., Rogoza I., de aceea a fost apreciată critică această probă, deoarece inculpații în vederea evitării survenirii unei răspunderi pentru acțiunile întreprinse au creat un context favorabil pentru a justifica aplicarea forței fizice față de partea vătămată Xxxx, iar acest proces-verbal nu poate fi supus unui control de verificare sau contestare a celor reflectate în conținutul acestuia.

Cu referire la argumentele precum că instanța de fond nu a luat în considerație prevederile Legii cu privire la sistemul penitenciar, Regulamentului efectuării serviciului în sistemul penitenciar, Statutului disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar, Codul de executare, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că acțiunile inculpatului Ormanji Ghennadi în acord cu acțiunile inculpaților Rogoza Ion și Racovița Ion nu au avut nici un suport legal, dânsii nu au avut nici un temei legal pentru a aplica forța fizică față de partea vătămată Xxxx, respectiv, inculpatul Ormanji Ghennadi a acționat contrar prevederilor legale care reglementează statutul special al acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă instanța de apel ținând cont de prevederile art.art.7,61,76, 77 Cod penal, precum și de gravitatea infracțiunii săvârșite a conchis că este rațional a le aplica inculpaților pedeapsa sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare.

Cu privire la acțiunile inculpaților Racovița Ion Vasile, Alacev Ivan Ivan, Contașel Veaceslav Vasile, Mocan Vasili Alexandr și Malina Alexandr Ivan, instanța de apel a reținut că, deși inculpații nu și-au recunoscut vina, în comiterea infracțiunilor imputate, vinovăția acestora este dovedită pe deplin prin declarațiile părții vătămate Xxxx, martorilor Xxxx, Cioroi Maxim, Cravcenco Anatolie, Braicov Oleg, Catană Lazăr, Zaporojan Iolanta, Stanchevici Oleg, Bugor Gheorghe, Gabarev Serghei, Malache Petru, Barbarov Demian, precum și prin materialele cauzei cercetate în cadrul ședinței instanței de fond și apel: - extrasul din ordinul ministrului justiției cu nr.309 din 25.07.2011 potrivit căruia Mălină Al. a fost numit în funcție de șef al Penitenciarului nr.5 Cahul (f.d.41 vol. V); - extrasul din ordinul șefului Penitenciarului nr.5 Cahul cu nr.114ef din 08.10.2007, potrivit căruia Mocan V. a fost numit în funcție de supraveghetor al SRS al Penitenciarului nr.5 Cahul (f.d.42 vol. V); - extrasul din ordinul ministrului justiției cu nr.531 din 08.12.2011 potrivit căruia Contașel V. a fost numit în funcție de specialist al SS al Penitenciarului nr.5 Cahul (f.d.43 vol. V); - extrasul din ordinul directorului DIP cu nr.375ef din 16.11.2012, potrivit căruia Alacev I. a fost numit în funcție de șef al SS al Penitenciarului nr.5 Cahul (f.d.44 vol. V); -

extrasul din ordinul directorului DIP cu nr.96ef din 13.04.2011 potrivit căruia Racoviță I. a fost numit în funcție de șef al SRS al Penitenciarului nr.5 Cahul (f.d.45 vol. V); - procesul-verbal de control tehnic din 03.05.2012 (f.d.2 vol. II); - decizia șefului Penitenciarului nr.5 Cahul din 07.05.2012 cu privire la aplicarea deținutului a sancțiunii disciplinare, potrivit căreia deținutului Catana I. i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare”, în legătură cu faptul că la 03.05.2012 încerca să sape o gaură în peretele despărțitor al celulelor 38-40 (f.d.18 vol. II); - decizia șefului Penitenciarului nr.5 Cahul din 07.05.2012, cu privire la aplicarea deținutului a sancțiunii disciplinare, potrivit căreia deținutului Curjos VI. i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare”, în legătură cu faptul că la 03.05.2012 încerca să sape o gaură în peretele despărțitor al celulelor 38-40 (f.d.19 vol. II); -întrevederea autorizată de judecătorul Curții de Apel Chișinău, potrivit căreia la 04.05.2012 a fost permisă întrevederea lui Catană Lazăr cu fiul său Xxxx (f.d.20 vol. II); - actul de examinare medicală la leziuni corporale a deținutului Catană I. din 05.05.2012 (f.d.21 vol. II); - actul de examinare medicală la leziuni corporale a deținutului Curjos V. din 05.05.2012 întocmit de felcerul P-5 I. Zaporojan (f.d.51 vol. II), - raportul de constatare medico-legală nr.364 din 22.05.2012 (f.d.53 vol. II); - raportul de constatare medico-legală nr.364 (suplimentar) din 29.05.2012 (f.d.79 vol. II); - raportul de expertiză medico-legală nr.267/D din 16.11.2012 (f.d.234 vol. II); - raportul de constatare medico-legală nr.365 din 22.05.2012, potrivit căruia în urma examinării medico-legale a minorului Xxxx (f.d.54 vol. II); - raportul de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012 (f.d.233 vol. II); - certificatul medical constatator al decesului nr.2245 din 16.11.2012 (f.d.204 vol. II); - procesul-verbal de ridicare din 17.11.2012 (f.d.228 vol. II); - procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată Catană I. și bănuitul Contașel V. (f.d.254 vol. II); - procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată Catană I. și bănuitul Alacev I. (f.d.256 vol. II); - procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată Catană I. și bănuitul Mocan V. (f.d.259 vol. II); - procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată Catană I. și bănuitul Mălină Al. (f.d.261 vol. II); -procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată Catană I. și bănuitul Racoviță Ion (f.d.265 vol. II); - procesul-verbal de control tehnic din 03.05.2012, efectuat în Penitenciarul nr.5 Cahul (f.d.152 vol. V); - copiile fotografiilor ușii de la intrarea în celulele nr.40 și 38 din interiorul celulelor nr.40 și 38, găurii din interiorul celulei nr.40, amplasării găurii din interiorul celulelor nr.40 și 38 (f.d.153-160 vol. V); - copiile fotografiilor ușii de la intrarea în biroul nr.5 al serviciului securitate, din interiorul biroului nr.5 cu amplasarea mobilierului (f.d.161-164 vol. V); - ordinul Penitenciarului nr.5 Cahul din 03.05.2012 nr.125; - copia registrului de evidență a persoanelor intrate la întrevedere cu deținuții din Penitenciarul nr.5 Cahul, început la 05.01.2011 (f.d.168-170 vol. V); - concluzia și diagnosticul stabilit de către medicul ehoscopist în privința deținutului Catana I. (f.d.175 vol. V).

Având în vedere cele sus menționate, instanța de apel a conchis că, este demonstrată pe deplin vina inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate în circumstanțele sus menționate, iar acțiunile acestora corect au fost încadrate conform Părții Speciale a Codului penal.

Instanța de apel a menționat că argumentele apelanților precum că prezența leziunilor corporale la deținuții Xxxx și Xxxx au survenit ca urmare a automutilării sau căderii de la

înălțimea propriului corp și lovirii de careva obiecte, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate, deoarece părțile vătămate Xxxx și Xxxx erau deținuți, care se aflau în custodia statului reprezentat de instituția penitenciară, aceștia au fost permanent sub supravegherea agenților instituției, iar din totalitatea probelor administrate la cauza penală, nu au fost reținute careva probe care să indice că deținuții Xxxx și Xxxx s-ar fi automutilat, ar fi căzut de la înălțimea propriului corp sau s-ar fi lovit singuri de careva obiecte, fapte care neapărat puteau și trebuiau să fie observate de către colaboratorii instituției, cu documentarea ulterioară a acestora în conformitate cu legislația în vigoare. Astfel, lipsa unor asemenea probe nu poate fi apreciată altfel decât că, deținuții Xxxx și Xxxx nu au fost implicați în circumstanțe de automutilare, căderi de la înălțimea propriului corp sau lovirea de careva obiecte.

Cu referire la argumentele potrivit cărora declarațiile părții vătămate Xxxx nu pot fi reținute deoarece ultimul este decedat și nu pot fi verificate veridicitatea acestora, instanța de apel a reținut că partea vătămată Xxxx a decedat la 15.11.2012, iar în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, în lipsa unor temeieri prevăzute de art.art.369 și 371 Cod procedură penală, nu au fost date citirii declarațiilor părții vătămate Xxxx, în așa fel, acestea nu au fost cercetate. Astfel, instanța de fond, ținând cont de exigențele prevăzute de art.389 alin.(3) Cod procedură penală, declarațiile părții vătămate Xxxx depuse la urmărirea penală nu au fost puse la baza sentinței de condamnare.

Instanța de apel a menționat că faptul maltratării părții vătămate Xxxx, este confirmat prin celelalte probe administrate la cauza penală, astfel, declarațiile părții vătămate Xxxx nefiind decisive și unica probă administrată.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, prin raportul de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012, sa confirmat lovitura lui Xxxx cu capul de perete, fiind depistată excoriație pe frunte, fapt care se confirmă și prin alte probe și anume declarațiile martorilor Cravenco A. și Cioroi M., precum și fotografiile examinării corporale a lui Curjos V.

La fel, instanța de apel a reținut implicarea inculpatului Ion Racoviță la evenimentul dat, ceea ce se confirmă prin declarațiile martorilor P. Malache și D. Barbarov, care au confirmat că materialele asupra deteriorării peretelui despărțitor dintre celulele nr.38 și nr.40 au fost transmise șefului de regim Racoviță Ion, iar careva probe care să combată implicarea lui Racovița Ion în acest eveniment nu s-au stabilit.

Instanța de apel a constatat că maltratarea la data de 04.05.2012, a deținuților Xxxx și Curjos Vladimi,r de către inculpații Racoviță I., Alacev I., Contașel V. și Malina A. a avut loc în biroul de serviciu a inculpaților Alacev Ivan și Contașel Veaceslav.

Cu referire la declarațiile martorului Braicov O. și declarațiile martorilor Malache Petru, Barbarov Demian colaboratori ai penitenciarului, instanța de apel a apreciat critic aceste declarații, deoarece acestea sunt depuse de persoane care se află în relații colegiale de serviciu și relații de subordonare cu unii inculpați, din care motive credibilitatea și veridicitatea acestor declarații poate fi pusă la îndoială.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, declarațiile părții vătămate Xxxx și a martorului Xxxx, ca fiind pertinente, concludente și veridice și care apreciate în ansamblu cu alte probe administrate la cauza penală dovedesc acțiunile infracționale ale inculpaților, iar careva circumstanțe care ar pune la îndoială declarațiile părții vătămate Xxxx și a

martorului Xxxx, nu au fost reținute.

Cu referire la argumentele despre intenția părții vătămate Xxxx și a martorului Xxxx de a calomnia inculpații, deoarece aceasta poziție este lipsită de temei și nu este susținută prin careva probe pertinente, instanța de apel a reiterat că, la caz, partea vătămată Xxxx a declarat că Malina Alexandr i-a aplicat în jur de 3 lovituri cu pumnul în regiunea pieptului și coastelor, o lovitură cu piciorul în regiunea organelor genitale, apoi i-a aplicat lovituri cu o țeavă de la scaun în coaste și în cap. După aceasta a fost scos în coridor, iar în birou a fost adus Xxxx, de unde a ieșit roșu pe față. A doua oară când a intrat, Racoviță Ion i-a aplicat 4-5 lovituri cu pumnii în coaste și cu palma peste față, iar a treia oară i-au dus pe ambii în birou, unde colaboratorii, toți odată le-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele referitor la respingerea demersului privind efectuarea expertizei psihologice a părților vătămate Xxxx și Xxxx, în speță nu au fost încălcate drepturile inculpaților la un proces echitabil, or, în prezenta cauză penală a fost dispusă efectuarea unei expertize psihologice în privința părților vătămate Xxxx și Xxxx, însă materialele au fost remise în adresa instanței de judecată fără efectuarea unei asemenea expertize, deoarece Centrul Național de Expertize Judiciare nu este abilitat cu dreptul de efectuare a expertizei psihologice și nici nu dispune de specialiști psihologici respectivi pentru efectuarea expertizei, iar în lista experților judiciari particulari atestați nu se regăsesc experți psihologi.

Astfel, prezența leziunilor corporale la părțile vătămate Xxxx și Xxxx a fost confirmată prin raportul de expertiză medico-legală nr.267/D din 16.11.2012, potrivit căruia în rezultatul expertizei medico-legale a documentelor medicale pe numele minorului Xxxx, expertul medico-legal a conchis: echimoză pe spate, ce a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect contondent dur și se califică ca vătămare corporală neînsemnată și prin raportul de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012 potrivit căruia în rezultatul expertizei medico-legale a documentelor medicale pe numele minorului Xxxx expertul medico-legal a conchis: excoriație pe frunte și echimoză pe hemitoracele stâng ce au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect (e) contondent (e) dur (e) și se califică în ansamblu ca vătămare corporală neînsemnată.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că la data comiterii infracțiunii, părțile vătămate Xxxx și Xxxx erau minori, starea de sănătate a lui Xxxx era dereglată, fiind depistat ulterior nisip la rinichi, de aceea, după maltratarea susținută în regiunea rinichilor, la Xxxx au apărut dureri puternice în regiunea rinichilor. Totodată, părțile vătămate Xxxx și Xxxx au primit mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, în mod repetat. Astfel, reieșind din circumstanțele ce țin de faptul că părțile vătămate aveau statutul de deținuți și erau minori, iar aplicarea unui tratament violent de către colaboratorii Penitenciarului a avut un efect negativ puternic asupra psihicului minorilor. La fel, se reține și perioada de timp în care față de deținuții minori a fost aplicat tratamentul violent care, reieșind din declarațiile lui Catană I., Jereghi S., Catană L., Stanchevici O., deținutul Xxxx a fost condus la întrevedere cu tatăl său cu cel mult 30 minute după maltratarea sa, iar conform informației din Registrul de evidență a persoanelor intrate la întrevedere cu deținuții din Penitenciarul nr.5 Cahul, întrevederea a început la orele 11:30. Așadar, din probele administrate la cauza penală și anume declarațiile părții vătămate Catană I.,

declarațiile martorilor, rezultă că părțile vătămate Catană I. și Curjos VI. au fost escortați în biroul nr.5 între orele 08:00-09:00, iar maltratarea a finisat cu aproximativa 30 minute – 1 oră până la începerea întrevederii, atunci se deduce că durata acțiunilor de maltratare a fost de aproximativ 3 ore. După revenirea părților vătămate în celule, dâșii au suportat dureri fizice, fără a le fi asigurată asistența medicală. Prin urmare, instanța de apel constată că durerile și suferințele la care au fost supuși deținuții minori Xxxx și Xxxx au avut un efect puternic.

Astfel, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților Racoviță Ion Vasile, Alacev Ivan Ivan, Contașel Veaceslav Vasile, Mocan Vasili Alexandr și Malina Alexandr Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3), lit.a), c) Cod penal a fost pe deplin dovedită prin probele administrate la cauza penală, care au fost cercetate în instanța de fond și cercetate și verificate în instanța de apel, iar careva temeuri de a pronunța o sentință de achitare în privința inculpaților, instanța de apel nu a stabilit.

La stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă instanța de apel ținând cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, precum și de gravitatea infracțiunii săvârșite, a conchis că este rațional a le stabili inculpaților pedeapsa închisorii însă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune în baza art.90 Cod penal, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita anumite activități în organele de drept și administrației publice.

Pe capătul de acuzație, adusă inculpatului Malina Alexandr în baza art.166¹ alin.(1) Cod Penal, instanța de fond a dispus achitarea, pentru că faptele inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Instanța de apel a constatat că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității, raportate la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, corect a stabilit că învinuirea înaintată inculpatului Malina Alexandr Ivan în baza art.166¹ alin.(1) Cod penal nu și-a găsit confirmare, în legătură cu ce, corect a dispus achitarea lui Malina Alexandr, din motiv că faptele nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că învinuirea adusă inculpatului Malina Alexandr nu este întemeiată pe careva probe pertinente și concludente, or, plângerile invocate de acuzatorul de stat în calitate de probe ale acuzației, nu constituie probe ale circumstanțelor invocate în aceste cereri.

Cu referire la declarațiile martorilor audiați pe acest capăt de acuzare, instanța a reținut că, în afară de declarațiile părții vătămate Xxxx, nu a fost prezentată nici o probă, iar asupra capătului de acuzație din 28.01.2012 s-a expus doar partea vătămată S. Jereghi. Martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești nu au confirmat faptul amenințării lui Simion Jereghi, unii din martori declarând că nici nu l-au văzut pe Malina Alexandr să fi fost prezent în boxa de predare-primire a deținuților, în perioada de pregătire a deținuților pentru etalare.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1. Procurorul Devder Djulieta, care invocând temeii de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului declarat au fost invocate următoarele:

- instanța de apel nu a ținut cont de prevederile legale privind individualizarea pedepsei, astfel inculpaților le-a fost stabilită o pedeapsă prea blândă, care nu este proporțională și echitabilă pentru infracțiunile comise și nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut de art.61 Cod penal;

- instanța de apel nu a identificat circumstanțele excepționale pentru stabilirea pedepsei conform soluției sale, fără a stabili și alte circumstanțe importante în prezenta cauză penală, care ar permite stabilirea în privința inculpaților a pedepsei sub formă de amendă;

- pedeapsa stabilită inculpaților Racoviță Ion, Alacev Ivan, Contașel Veaceslav, Mocan Vasili și Malina Alexandr cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, în raport cu aspectele de individualizare a pedepsei și reieșind din cerințele legislației penale naționale și internaționale (jurisprudența CtEDO, privind relele tratamente, care urmează a fi recunoscute drept tortură, în sensul noțiunii date de art.3 din Convenție), relevă că această pedeapsă nu este echitabilă, or, prin prisma normelor enunțate se desprinde interzicerea în termeni absoluți, tortura și tratamentele inumane ori degradante;

- ținând cont de gravitatea și intensitatea durerii cauzate părților vătămate, consecințele fizice și psihice survenite, acuzarea consideră că, pedeapsa stabilită inculpaților prin prisma art.90 Cod penal, nu este proporțională și echitabilă pentru infracțiunile comise, or, circumstanțele în care au fost cauzate leziunile corporale, neîndeplinirea căreia indică temeiul art.3 al Convenției;

- instanța de apel urma să țină cont de faptul că, inculpații nu au demonstrat nici o urmă de remușcare, negând în permanență aplicarea torturii din partea lor, aplicând acte de tortură în timpul aflării în exercițiul funcțiilor sale, inculpații au prejudiciat imaginea instituției în care activau;

- un element deosebit de important, care a fost omis de instanța de apel la adoptarea soluției, că maltratarea a fost asupra minorilor Xxxx și Xxxx, este vârsta fragedă a acestora, fapt care i-a făcut deosebit de vulnerabili în fața agresorilor săi;

- acuzarea consideră că, partea descriptivă a deciziei adoptată în privința inculpaților Racoviță Ion, Alacev Ivan, Contașel Veaceslav, Mocan Vasili și Malina Alexandr, la stabilirea pedepsei contravine prevederilor art.394 alin.(2) pct.3 Cod de procedură penală, deoarece nu cuprinde motivele de aplicare a suspendării condiționate a execuției pedepsei.

6.2. Avocatul Vieru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.10), 15) Cod de procedură penală și art.art.3, 6, 13 CtEDO, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților să le fie aplicate pedepse mai aspre.

În susținerea recursului declarat au fost formulate următoarele argumente:

- pedeapsa stabilită inculpaților cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, lipsește motivarea aplicării prevederilor art.90 Cod penal și a fost ignorat faptul că potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului;

- instanța de apel nu a luat în considerație că inculpații intenționat au admis în privința părții vătămate un tratament inuman și degradant, exprimat prin cauzarea de durere fizică, prin aplicarea mai multor lovituri în diverse părți ale corpului, respectiv inculpații urmează

să fie sancționați aspru, cu executarea reală a pedepsei cu închisoarea.

6.3. *Avocatul Moloșag Natalia în interesele părții vătămate Xxxx*, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10), 15) Cod de procedură penală și art.art.3, 6, 13 CtEDO, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, invocând următoarele argumente:

- prin acțiunile sale criminale și modalitatea deosebit de crudă, deținând funcții de șef al penitenciarului și respectiv șef al serviciului de regim și supraveghere al Penitenciarului nr. 5, Malina Alexandr și Racoviță Ion, cât și ceilalți angajați al penitenciarului, au adus enorme suferințe psihice și fizice minorilor Xxxx și Xxxx, precum și persoanelor apropiate;

- instanța de apel a respins toate argumentele invocate de inculpați și partea apărării, apreciindu-le critic, dar nejustificat a aplicat față de inculpați prevederile art.90 Cod penal, fără a-și argumenta soluția adoptată;

- la stabilirea pedepsei, instanța nu au ținut cont de prevederile art.75 Cod penal, stabilindu-le inculpaților o pedeapsă care nu-și va atinge scopul prescris la art.61 Cod penal, din aceste considerente, pentru corijarea și reeducarea inculpaților Racoviță Ion, Alacev Ivan, Contașel Veaceslav, Mocan Vasili și Malina Alexandr este rațională stabilirea pedepsei cu închisoare.

6.4. *Avocatul Banaru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx*, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10), 15) Cod de procedură penală și art.art.3, 6, 13 CtEDO, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, invocând următoarele argumente:

- pedeapsa stabilită inculpaților cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, lipsește motivarea aplicării prevederilor art.90 Cod penal;

- consideră că reeducarea inculpaților urmează a fi efectuată numai prin privarea acestora de libertate, care poate duce la atingerea scopului pedepsei, adică la restabilirea echității sociale, astfel, este rațională stabilirea pedepsei cu închisoare.

6.5. *Inculpatul Racoviță Ion și de avocatul Istrate Anatolie în numele acestuia*, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Racoviță Ion să fie achitat.

În susținerea recursului declarat au fost formulate următoarele argumente:

- instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și nu a dat o apreciere corectă probelor, soluțiile adoptate fiind bazate doar pe presupuneri, atât la etapa urmăririi penale cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și apel nu au fost acumulate probe pertinente și directe care ar demonstra că inculpatul Racoviță Ion a maltratat minorii Xxxx și Xxxx, precum și faptul acționării sale intenționate întru aplicarea forței fizice în privința lui Xxxx;

- nu au fost administrate probe certe și incontestabile, care ar confirma că inculpații au intervenit în forță neîntemeiat, în ce privește epizodul din 13.05.2010, când partea vătămată Xxxx, deținut în Penitenciarul nr. 5 or. Cahul, având un statut special, la atacat din spate pe Racoviță Ion, motiv din care a fost imobilizat prin aplicarea forței fizice;

- în speță lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art.166¹ alin.(2) Cod

penal, acuzarea înaintându-i o acuzație formală, fapt ce constituie o încălcare a principiului legalității prevăzute la art.7 Cod de procedură penală, principiului asigurării dreptului la apărare prevăzut la art.17 Cod de procedură penală, art.26 din Constituție, cât și art.6 alin.(3) CEDO;

- atât prima instanță cât și instanța de apel au pus la baza sentinței de condamnare doar versiunea înaintată de partea vătămată Xxxx, precum că, anume inculpații i-au cauzat leziunile corporale, având scopul de a-l umili pentru faptul că acesta la înjosit pe Racoviță Ion;

- versiunea privind provocarea leziunilor corporale lui Xxxx prin automutilare nu se exclude și este confirmată prin raportul de expertiză medico-legală din 02.06.2010, prin care sa constatat că leziunile corporale depistate la Jereghe Simion se încadrează în limitele de timp 4-6 zile înainte de data examinării, adică la 02.06.2010 și puteau fi obținute în rezultatul automutilării, constatarea dată a fost susținută și de expertul Marcu Gheorghe;

- soluția dată de instanțele de judecată, precum că inculpații au comis acte de tortură este bazată pe fraze declarative fără o analiză juridică obiectivă, atunci când nu a fost stabilită intenția inculpaților de a aplica tortura față de pretinsele părți vătămate;

- latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.art.166¹, 309¹ Cod penal poate fi realizată doar prin intenție directă a făptuitorului, adică acesta prevede că, prin acțiunile sale v-a prejudicia interesele publice sau ale altor persoane. În speța dată procurorul nu a adus careva probe, precum nici instanța nu au administrat probe care ar demonstra faptele maltratării pretinse de Xxxx, Xxxx și Xxxx, iar procesul penal intentat inculpaților urma să se finalizeze cu pronunțarea unei sentințe de achitare în conformitate cu prevederile art.390 CPP, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii, în cazul pretinsei maltratări a lui S. Jereghi, iar în cazul pretinsei maltratări a lui V. Curjos și I. Catană - lipsește fapta infracțională;

- cu referire la ordonanțele Prim-Adjunctului procurorului General, Pîntea A. din 29.09.2010, prin care s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 19.08.2010 cu pornirea unui proces penal în baza art.328 alin.(1) Cod penal și ordonanța din 29.12.2012, prin care s-a dispus anularea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 31.05.2012, emisă de procurorul în Procuratura Militară Cahul A. Bălan, anularea ordonanței procurorului Militar Cahul din 22.07.2012, prin care s-a dispus respingerea plângerii avocatului Natalia Moloșag, dispunându-se pornirea urmăririi penale în baza art.309¹ alin.(3) Cod penal;

- procurorul la emiterea ordonanțelor în cauză a încălcat principiul securității raportului juridic precum și procedura de examinare a plângerii, având ca temei prevederile art.299² alin.(2) Cod de procedură penală. Astfel, ordonanțele procurorilor în Procuratura Militară privind neînceperea urmăririi penale pe cazul maltratării lui S. Jereghi și ulterior pe cazul maltratării lui I. Catană V. și Curjos, fiind contestate la procurorul ierarhic superior, adică Procuror-Militar Cahul, care prin ordonanțele sale a respins plângerea avocatului N. Moloșag și a părții vătămate, lăsând în vigoare actul contestat, adică ordonanța de neîncepere a urmăririi penale, urmau a fi examinate de către judecătorul de instrucție în baza art.313 Cod de procedură penală. Prin urmare, Prim-Adjunctul Procurorului General, Pîntea A. nu era competent să examineze plângerea depusă de avocatul N. Moloșag, dat fiind

faptul că, în conformitate cu prevederile art.299² Cod de procedură penală, acesta urma în termen de 5 zile să trimită plângerea împreună cu materialele respective judecătorului de instrucție;

- ordonanța din 09.10.2013 este afectată de nulitate pe motiv că contravine normelor și prevederilor legale prevăzute la art.6 alin.(1), p.44), art.287 alin.(4), art.22 Cod de procedură penală și art.4 Protocolul Adițional nr.7 al CEDO;

- prin ordonanța în cauză procurorul militar Cahul a dispus anularea ordonanței din 10.01.2011, emisă de procurorul în procuratura militară Cahul, R. Palenco, conform căreia Racoviță Ion a fost scos de sub urmărirea penală cu clasarea cauzei penale intentate. Procurorul Militar își motivează soluția dată prin ordonanța contestată precum că, la emiterea ordonanței din 10.01.2011, procurorul Radu Palenco nu a efectuat o cercetare completă și nu a efectuat toate acțiunile necesare pentru constatarea faptei penale și a persoanelor vinovate, fapt care constituie un viciu fundamental. Mai mult ca atât, Procurorul Militar Cahul, V. Covaliov emite ordonanța cu titlul de control ierarhic superior a materialelor cauzei penale, negând faptul că la momentul emiterii ordonanței de scoatere a lui I. Racoviță de sub urmărirea penală și clasarea cauzei penale prin ordonanța procurorului R. Palenco din 10.01.2011, dânsul contra semnătura „coordonat”, a acceptat în totalitate argumentele și motivele invocate în ordonanța de clasare a cauzei penale și scoaterea de sub urmărire penală;

- ordonanța în cauză este o sfidare a normelor revăzută de art.63 alin.(3) Cod de procedură penală, care stabilește cert că persoana nu poate fi deținută în calitate de bănuit mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General, mai mult de 6 luni de zile. În speța dată, se constată că Racoviță Ion a fost deținut în calitate de bănuit de până la 09.10.2013, adică pe termen ce depășește 6 luni. Procurorul, deși face trimitere în ordonanță precum că s-a depistat un viciu fundamental care a afectat ordonanța pronunțată, nu indică care anume este acest viciu fundamental care ar permite reluarea urmăririi penale;

- procurorul a negat și dispozițiile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, care prevede că - în cazul descoperirii unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, urmărirea penală poate fi reluată în termen de 1 an de zile de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală. În cazul în care Racoviță Ion a fost scos de sub urmărirea penală prin ordonanța din 10.01.2011, dânsul nu putea fi repus în urmărire penală peste 2 ani și 9 luni. Încălcarea dată este una evidentă și contravine prevederilor art.22 Cod de procedură penală și art.4 al Protocolului Adițional nr.7 CEDO, precum și Hotărârii Curții Constituționale din 14.05.2015 care stipulează că persoana în privința căruia s-a dispus încetarea urmăririi penale sau scoaterea de sub urmărire penală nu va mai putea fi bănuită și urmărită penal, dat fiind faptul că această situație ar crea incertitudini și ar pune într-o situație defavorabilă persoana bănuită;

- organul de urmărire penală cât și instanța de judecată a încălcat competența materială atunci când l-au condamnat pe Racoviță Ion în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal.

6.6. Avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Contașel Veaceslav, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Contașel Veaceslav să

fie achitat, din motiv că în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele infracțiunii.

În motivarea recursului, recurentul argumentează că hotărârile adoptate de instanțele de fond și de apel nu corespund cerințelor legii atât din punct de vedere material cât și procesual.

- conform raportului de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012, Xxxx prezintă o excoriație pe frunte și echimoză pe hemitoracele stâng, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect(e) contondent(e) dur(e) și se califică în ansamblu ca vătămare corporală neînsemnată. Luând în considerare localizarea leziunilor corporale nu se exclude formarea ei prin automutilare sau în urma căderii de la propriului corp și lovirii de careva obiect (f.d.233 vol. II);

- conform raportului de expertiză medico-legală nr.267/D din 16.11.2012, Xxxx prezintă o echimoză pe spate, care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect contondent dur și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Luând în considerare localizarea leziunii corporale depistate, nu se exclude formarea ei prin automutilare sau în urma căderii de la înălțimea propriului corp și lovirii de careva obiect. Conform examenului medical din 25.05.2012 careva leziuni la nivelul cutiei toracice și abdomenului nu s-au depistat (f.d.234 vol. II);

- declarațiile părților vătămate nu pot să corespundă adevărului în ceea ce privește aplicarea torturii de către inculpați, în asemenea situație nu putem să aplicăm noțiunea de tortură numai reieșind din faptul depistării leziunilor corporale care au apărut în circumstanțe necunoscute și nefiind dovedit cu certitudine că anume inculpații le-au cauzat.

6.7. Avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Alacev Ivan, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțare unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatul Alacev Ivan să fie achitat, din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii.

În motivarea recursului se indică:

- recurentul menționează că reieșind din prevederile legale, reglementate de art.101 Cod de procedură penală, probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludentă și utilitatea lor. Concomitent, proba trebuie apreciată și după veridicitate, adică dacă este conformă cu adevărul, este adevărat, real;

- conform art.3 Codul penal, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni, nici supus unei pedepsei penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.

- potrivit art.8 Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de Codul de procedură penală, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile Codului de procedură penală, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

- instanța s-a bazat doar pe probele acuzării, apreciind critic probele apărării și

argumentele inculpatului Alacev Ivan, care și-au găsit confirmare prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată;

- cu referire la faptul că maltratarea deținuților V. Curjos și I. Catană este confirmată nu doar prin declarațiile ultimilor dar și prin rapoartelor de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012 și nr.267/D din 16.11.2012, care au confirmat prezența la V. Curjos și I. Catană a leziunilor corporale neînsemnate, astfel, că instanța de apel a selectat informația din ceste rapoarte, în aceste rapoarte este fixată nu numai existența leziunilor corporale neînsemnate, dar și faptul ca ele puteau fi produse în diferite circumstanțe și anume nu se exclude și automutilarea sau în urma căderii de la înălțimea propriului corp și lovirii de careva obiect. Aceste rapoarte nu pot fi folosite ca probe deoarece ele nu conțin informație certe referitor la presupusa tortură din 04.05.2012 – 05.05.2012;

- în asemenea situație nu putem să aplicăm noțiunea de tortură numai reieșind din faptul depistării leziunilor corporale care au apărut în circumstanțe necunoscute și nefiind dovedit cu certitudine că anume inculpații le-au cauzat;

- contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora. Instanța de judecată era obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare a avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor administrate.

6.8. Avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Rogoza Ion, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțare unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatul Rogoza Ion să fie achitat de comiterea infracțiunii din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii.

În motivarea recursului, indică că:

- nu au fost acumulate probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de concluzionat că fapta lui Rogoza Ion întrunește toate elementele infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal;

- învinuirea înaintată lui Rogoza Ion și starea de fapt constatată de instanțele de judecată nu și-au găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate au fost apreciate în mod greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, la fel în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, de către acuzatorul de stat, nu au fost administrate și prezentate probe concludente, pertinente care în coroborare cu alte materiale ale cauzei penale ar fi demonstrat vinovăția lui Rogoza Ion în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- circumstanțele declarate de Rogoza Ion se confirmă prin declarațiile făcute de Ormanji Ghenadi și Racoviță Ion care la fel au expus același circumstanțe, de unde și rezultă faptul că declarațiile făcute de Rogoza Ion sunt corecte;

- Rogoza Ion nu a săvârșit infracțiunea incriminată care se dovedește și prin declarațiile martorului apărării Dandesh Veronica, martorului acuzării Utchina Oxana.

6.9. Avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Mocan Vasili, invocând temei de

drept prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia inculpatul Mocan Vasili să fie achitat de comiterea infracțiunii din motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii.

În motivarea recursului indică:

- concluziile instanței au fost bazate pe presupuneri, care trezesc dubii la imparțialitatea instanței la judecarea cauzei;

- instanța s-a bazat doar pe probele acuzării, apreciind critic probele apărării și argumentele inculpatului Mocan Vasili, care și-au găsit confirmare prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată;

- cu referire la faptul că maltratarea deținuților V. Curjos și I. Catană este confirmată nu doar prin declarațiile ultimilor dar și prin rapoartele de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012 și nr.267/D din 16.11.2012, care au confirmat prezența la V. Curjos și I. Catană a leziunilor corporale neînsemnate, astfel, că instanța de apel a selectat informația din ceste rapoarte, în aceste rapoarte este fixată nu numai existența leziunilor corporale neînsemnate, dar și faptul ca ele puteau fi produse în diferite circumstanțe și anume nu se exclude și automutilarea sau în urma căderii de la înălțimea propriului corp și lovirii de careva obiect. Aceste rapoarte nu pot fi folosite ca probe deoarece ele nu conțin informație certe referitor la presupusa tortură din 04.05.2012 – 05.05.2012;

- în asemenea situație nu putem să aplicăm noțiunea de tortură numai reieșind din faptul depistării leziunilor corporale care au apărut în circumstanțe necunoscute și nefiind dovedit cu certitudine că anume inculpații le-au cauzat;

- contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării acestora. Instanța de judecată era obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare a avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea probelor administrate.

6.10. Inculpatul Malina Alexandr, care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

În motivarea recursului sânt invocate argumentele că:

- instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și nu a dat o apreciere corectă probelor, soluțiile adoptate fiind bazate doar pe presupuneri, atât la etapa urmăririi penale cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și apel nu au fost acumulate probe pertinente și directe care ar demonstra acțiuni de tortură față de V. Curjos și I. Catană, iar potrivit art.8 Cod de procedură penală, persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de Codul de procedură penală, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în

condițiile Codului de procedură penală, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului;

- declarațiile părții vătămăte I. Catană, instanța urma să le aprecieze critic deoarece ultimul fiind depistat în deteriorarea peretelui dintre celulele nr.38 și 40, considerând că acțiunile lui nu vor fi trecute cu vederea, a început a calomnia inculpații în acte de tortură;

- cu referire la faptul că maltratarea deținuților V. Curjos și I. Catană este confirmată nu doar prin declarațiile ultimilor dar și prin rapoartele de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012 și nr.267/D din 16.11.2012, care au confirmat prezența la V. Curjos și I. Catană a leziunilor corporale neînsemnate - instanța de apel a selectat informația din aceste rapoarte, or, în aceste rapoarte este fixată nu numai existența leziunilor corporale neînsemnate, dar și faptul ca ele puteau fi produse în diferite circumstanțe și anume nu se exclude și automutilarea sau în urma căderii de la înălțimea propriului corp și lovirii de careva obiect. Aceste rapoarte nu pot fi folosite ca probe deoarece ele nu conțin informație certe referitor la presupusa tortură din 04.05.2012 – 05.05.2012;

- în asemenea situație nu se poate aplica noțiunea de tortură numai reieșind din faptul depistării leziunilor corporale care au apărut în circumstanțe necunoscute și nefiind dovedit cu certitudine că anume inculpații le-au cauzat;

- vinovăția lui inculpatului Malina Alexandr de săvârșirea infracțiunii incriminate nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente.

7. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța de recurs este în drept să îl admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În corespundere cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Reieșind din cerințele aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal, contravențional ori civil au fost corect aplicate și hotărârea adoptată conține răspuns la toate motivele invocate în apel.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sânt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea cauzei în apel.

Lecturând conținuturile recursurilor declarate, Colegiul penal lărgit constată că procurorul, avocatul Vieru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx, avocatul Moloșag Natalia în interesele părții vătămate Xxxx și avocatul Banaru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx critică decizia instanței de apel sub aspectul stabilirii pedepsei, iar inculpatul Racoviță Ion și avocatul Istrate Anatolie în numele acestuia, avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Contașel Veaceslav, avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Alacev Ivan, avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Rogoza Ion, avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Mocan Vasili și inculpatul Malina Alexandr solicită achitarea, din motivul că acțiunile inculpaților nu conțin elementele constitutive ale infracțiunilor. La fel, în apeluri sînt invocate argumente referitor la încălcarea sau ignorarea prevederilor art.art.63, 284-287 Cod de procedură penală, ignorarea art.art.3, 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Constituție, încălcarea art.4 din Protocolul 7 la Convenție, dar și necesitatea aplicării prevederilor art.251 Cod de procedură penală.

Colegiul penal lărgit în urma cercetării recursurilor declarate, reține că recurenții invocă în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, însă în rezultatul verificării deciziei instanței de apel, se atestă că în prezenta speță, este incident temeiul descris în recurs, prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că „instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii”, instanța de apel nu a reținut în fapt acțiunile incriminate și constatate ca fiind comise, temeiuri de casare care s-au confirmat în prezenta cauză penală.

În continuare, Colegiul penal lărgit se va expune în cumul asupra soluției de admitere a recursurilor declarate, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Or, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

În această ordine de idei, urmând a fi evidențiate și prevederile art.414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În speța dată, Colegiul penal lărgit menționează că în conținutul deciziei adoptate, instanța de apel nu s-a expus și nu a dat o apreciere în mod detaliat probelor, care au stat la baza condamnării inculpaților Ormanji Ghenadi, Rogoza Ion și Racoviță Ion, nu au dat apreciere **fiecărei probe** și anume: declarațiile părții vătămate Xxxx, declarațiile martorilor Cioroi Maxim, Cravenco Anatolie, Utchina Oxana, Chindighilean Veaceslav, Cerepanov Sergiu, Gubareov Serghei, Bugor Gheorghe, Dandeu Veronica; procesul-verbal privind aplicarea forței fizice și a mijloacelor speciale cu nr.10 din 13.05.2010; copia actului inițial de examinare medicală la leziuni corporale a deținutului S. Jereghi din 13.05.2010, întocmit de O. Utchina; copia actului de examinare medicală a leziunilor corporale a deținutului S. Jereghi din 17.05.2010, întocmit de O. Utchina; copia raportului de examinare medico-legală nr.320 din 19.05.2010; copia raportului de expertiză medico-legală nr.105D din 02.06.2010; copia raportului de examinare medico-legală nr.319 din 19.05.2010, expertul Marcu Gheorghe Tudor; procesul-verbal de confruntare din 04.01.2011 între partea vătămată S. Jereghi și bănuitul I. Racoviță; procesul-verbal de confruntare din 25.03.2011 între partea vătămată S. Jereghi și bănuitul Gh. Ormanji; procesul-verbal de confruntare din 28.03.2011 între partea vătămată S. Jereghi și bănuitul I. Rogoza; raportul de expertiză medico-legală nr.156D din 24.05.2011.

Cu privire la acțiunile inculpaților Racoviță Ion, Alacev Ivan, Contașel Veaceslav, Mocan Vasili și Malina Alexandr, care au stat la baza condamnării acestora, și anume: declarațiile părții vătămate Xxxx, martorilor Xxxx, Cioroi Maxim, Cravenco Anatolie, Braicov Oleg, Catană Lazăr, Zaporojan Iolanta; procesul-verbal de control tehnic din 03.05.2012; actul de examinare medicală la leziuni corporale a deținutului I. Catană din 05.05.2012; actul de examinare medicală la leziuni corporale a deținutului V. Curjos din 05.05.2012, întocmit de felcerul P-5 I. Zaporojan; raportul de constatare medico-legală nr.364 din 22.05.2012; raportul de constatare medico-legală nr.364 (suplimentar) din 29.05.2012; raportul de expertiză medico-legală nr.267/D din 16.11.2012; raportul de constatare medico-legală nr.365 din 22.05.2012, a examinării medico-legale a minorului Xxxx; raportul de expertiză medico-legală nr.266/D din 16.11.2012; procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată I. Catană și bănuitul V. Contașel; procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată I. Catană și bănuitul I. Alacev; procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată I. Catană și bănuitul V. Mocan; procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată I. Catană și bănuitul Al. Mălină; procesul-verbal de confruntare din 04.03.2013 dintre partea vătămată I. Catană și bănuitul Racoviță Ion; procesul-verbal de control tehnic din 03.05.2012, efectuat în Penitenciarul nr.5 Cahul; copiile fotografiilor ușii de la intrarea în celulele nr.40 și 38 din interiorul celulelor nr.40 și 38, găurii din interiorul celulei nr.40,

amplasării găurii din interiorul celulelor nr.40 și 38; concluzia și diagnosticul stabilit de către medicul ehoscopist în privința deținutului I. Catană (f.d.175 vol. V).

Astfel, instanța de apel nu s-a expus **separat asupra fiecăreia din probele** menționate, nu a făcut o analiză a acestora, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală (argumentând prezența pertinentei, concludenței și veridicității fiecărei probe), adoptând o soluție nemotivată, privind condamnarea inculpaților Ormanji Ghenadi, Rogoza Ion și Racoviță Ion în baza art.161¹ alin.(2) lit. c) Cod penal și a inculpaților Racoviță Ion, Alacev Ivan, Contașel Veaceslav, Mocan Vasili și Malina Alexandr în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal.

La caz, Colegiul lărgit menționează că, conform jurisprudenței CtEDO, instanțele de judecată sânt obligate să demonstreze circumstanțele ce țin de vinovăția inculpatului cu adoptarea unor soluții motivate, or, lipsa acestora atestă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, astfel, CtEDO a reiterat în acest sens că „(...) în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil.” (cauza Hiro Balani c. Spaniei, Ruis Toriho c. Spaniei, Popov nr. 2 c. Moldovei, Albina c. României etc).

În acest sens, Colegiul penal reiterează, că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil.

Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel:

- sa limitat la o expunere statistică a probelor, fără a desfășura conținutul fiecărei probe;
- a apreciat majoritatea probelor cu expresii de ordin general, fără să le dea o analiză și să indice în ce constă coroborarea acestora;
- a evitat a se expune asupra veridicității declarațiilor părților vătămate, *prin prisma corespunderii dintre leziunile stabilite în urma raporturilor de expertize medico-legale și descrierea dată de pătimiți a modului, numărului, localizării și duratei aplicării loviturilor de către inculpați;*
- nemotivat a respins argumentele despre petrecerea unei expertize psihologice, invocând lipsa unor experți specializați;
- a punctat că sânt legale ordonanțele emise de procurori în ce privește reluarea urmăririi penale, însă nu a soluționat plângerea împotriva acestor ordonanțe, expediată după competență instanței de fond - care a ignorat-o și nu s-a pronunțat asupra plângerii, urmând ca această omisiune să fie corectată de către instanța de apel, nu s-a expus în privința expirării termenului de un an prevăzut la art.287 alin.(4) CPP și n-a dat o apreciere argumentelor invocate în fiecare apel separat, expunându-se doar prin alegații de ordin general, nici nu s-a pronunțat asupra acceptării sau respingerii cererii de a declara nule ordonanțele procurorului din 09.10.2013 și 29.09.2010;
- nu s-a expus în privința argumentului invocat în apelul inculpatului Alacev, referitor la

incidența situației prevăzute la art.art.33 alin.(2) pct.5), 54 alin.(1) pct.1) și 427 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, dacă respinge sau acceptă acest argument;

- lipsește vreo apreciere a raportului de expertiză nr.84 din 13.05.2010;
- lipsește analiza declarațiilor minorelor, referitor la declarațiile depuse la urmărirea penală (f.d.80, 82 vol. II și 157 vol. II);
- în decizie lipsește vreun răspuns la solicitarea invocată în apelul declarat de avocatul A. Istrati, de a da apreciere actelor de la f.d.156-157 vol.3;
- la fel, nu s-a expus asupra argumentelor invocate de partea acuzării și cele invocate în interesul părților vătămate, referitor la necesitatea aplicării unor pedepse privative de libertate cât mai aspre, ca să motiveze admiterea sau respingerea acestor solicitări.

La fel, instanța de apel urma să argumenteze clar și concret motivele respingerii versiunilor de apărare, însă la acest capitol s-a limitat doar la afirmația declarativă – că deținuții nu ar fi avut vreun motiv să-i denigreze pe colaboratorii penitenciarului.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererile de apel nominalizate și în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea aprecierea convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul accentuează că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont și de argumentele expuse de către recurenți în recursurile declarate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, de avocatul Vieru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx, de avocatul Moloșag Natalia în interesele părții vătămate Xxxx, de avocatul Banaru Vadim în interesele părții vătămate Xxxx, de inculpatul Racoviță Ion și de avocatul Istrate Anatolie în numele acestuia, de avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului Contașel Veaceslav, de avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Alacev Ivan, de avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Rogoza Ion, de avocatul Moraru Svetlana în numele inculpatului Mocan Vasili și de inculpatul Malina Alexandr, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2017, în cauza penală privindu-i pe Ormanji Ghenadi xxx, Rogoza Ion xxx, Racoviță Ion xxx, Alacev Ivan xxx, Contașel Veaceslav xxx,

Mocan Vasili xxxx, Malina Alexandr xxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 30 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico